

ΑΠΟΣΤΟΛΕΑΣ - SENDER
«ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΩΝ»
ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΥ 23 - 10437
ATHENS - GREECE

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
ΚΕΜΠ ΑΘ
Αριθμός Αδείας
4421

ΕΛΤΑ
Hellenic Post

Τά Κανδυλιώτικα

Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση του Συλλόγου των εν Αθήναις και απανταχού Κανδυλιωτών Αρκαδίας "Η ΠΡΟΟΔΟΣ" - ΚΩΔΙΚΟΣ: 4431 • ΕΤΟΣ 18ο Αριθ. Φύλλου 67 • ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2010

http://www.kandyliotika.gr
e-mail: kandyliotika@yahoo.co.uk
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΥ 23 ΑΘΗΝΑ - 104 37

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Κανδυλιωτών «Η ΠΡΟΟΔΟΣ» σύμφωνα με τα άρθρα 12, 16, 17 και 31 του καταστατικού, καλεί όλα τα μέλη του σε ΤΑΚΤΙΚΗ ΕΤΗΣΙΑ ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ την Κυριακή 9η Μαου και ώρα 11:00 στα Γραφεία του Συλλόγου, οδός Κεραμεικού 23 ΑΘΗΝΑ, με τα εξής θέματα:

1. Έκθεση πεπραγμένων Διοικητικού Συμβουλίου.
2. Απολογισμός εσόδων - εξόδων.
3. Προϋπολογισμός εσόδων και δαπανών επομένου έτους.
4. Προτάσεις και προγραμματισμός για το επόμενο έτος. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Επειδή, ως συνήθως, στην πρώτη ημερομηνία δεν υπάρχει απαρτία, προς αποφυγή ταλαιπωριών, παρακαλούμε να προσέλθετε για τη Συνέλευση στον ίδιο τόπο και χρόνο την επομένη Κυριακή 16η Μαου 2010.

2. Η καταχώρηση αυτή επέχει θέση Επιστολής και δεν θα σταλούν ιδιαίτερες προσκλήσεις.

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΠΑΝΟΣ Χ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ
Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΑΘΗΝΑ ΓΙΑΝΝΙΑ-ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΟΙΗΤΙΚΟ ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ

ΤΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ ΣΤΡΙΦΤΟΜΠΟΛΑ

Τρεις περδικούλες κάθονται στη μέση το Λεβίδι.
Έχουν τα νύχια κόκκινα και τα φτερά βαμμένα.
Η μια τηράει τη Κέρτεζη κι' η άλλη τις Κλουκίνες
κι' η τρίτη η καλλίτερη μοιρολογάει και λέει:
- Τ' είν' το κακό που γίνεται στη μέση το Λεβίδι.
Κάνε βουνά γκρεμίζονται, κάνε στοιχειά παλεύουν.
Μήτε βουνά γκρεμίζονται, μήτε στοιχειά παλεύουν.
Εκλείσαν το Στριφτόμπολα οκτώ χιλιάδες Τούρκοι.
Χίλιοι τον κρουν τη μια μεριά και χίλιοι απ' την άλλη.
Μια μπαταριά του δώκανε στη μια μεριά, την άλλη.
Τρία βόλια τον επήρανε, τα τρία φαρμακωμένα,
Το ένα τον πήρε στην καρδιά και τ' άλλο στο πλεμόνι,
Το τρίτο το φαρμακερό τον πήρε στο καρύδι.
Το στόμα του αίμα γέμισε κι' η μύτη του φαρμάκι
Και η γλώσσα του αηδονολαλεί, σαν το χελιδονάκι
- Βρε πούσαι Μπαρμπα-Κωσταντή και ξάδερφε Βασίλη
Και Νικολάκη γλήγορε, Γκολφίνε αγαπημένε
Για βγάλτε τα ελαφριά οπαθιά και τα βαρεία τουφέκια
Κι' ελάτε να με πάρετε, απ' των Τουρκιών τα χέρια.
Κι' αν πάτε από τη Κέρτεζη, περάστε απ' τις Κλουκίνες
Κι' αν δείτε τη γυναίκα μου τη μικροπαντρεμένη,
Πέτε της, μη με καρτερεί και μη με παντυχαίνει.
Να μην αλλάξει τη Λαμπρή, φλωριά να μη φορέσει.
Τ' εμένα με σκοτώσανε Τούρκοι Τριπολιτσιώτες
Πήρα τη πλάκα πεθερά, τη μαύρη γης γυναίκα
Κι' αυτά τα λιανολίθαρα, πήρα γυναिकाδέρφια.

Δημοτικό

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ II

«ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ»

Η Έγκριτη Εφημερίδα «Οδός Αρκαδίας» στο 187 φύλλο Ιανουαρίου 2010 προσυπογράφει το κείμενο με τον τίτλο ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ II ΣΚΕΨΕΙΣ - ΑΠΟΨΕΙΣ του Προέδρου των Κανδυλιωτών Πάνου Ευσταθίου που δημοσιεύτηκε στα «Κανδυλιώτικα» στο τελευταίο φύλλο (αριθ. 66) και αναφέρει τα παρακάτω:

Προσυπογράφουμε, ως Εφημερίδα, το ανωτέρω κείμενο, του φίλου Προέδρου των Κανδυλιωτών, και το προσυπογράφουμε, όχι μόνο για την Κανδύλα, αλλά για ολόκληρο το Δήμο Λεβιδίου, όπως ενταχθεί στο Δήμο Τρίπολης, μαζί με τους Δήμους Κορυθίου, Τεγέας, Φαλάνθου, Βαλτετσίου... ήτοι, ολόκληρο το Μαντινειακό οροπέδιο, ένας μεγάλος Δήμος! Αυτό υπαγορεύει η λογική κι όχι η μικροπολιτική... Όλα αυτά τα χωριά, μια ζωή νταραβερίζονται με την Τρίπολη... Στην Τρίπολη πουλούσαν τις πράματιες τους και από την Τρίπολη έκαναν τα ψώνια τους' στην Τρίπολη έρχονταν, τα παιδιά τους, στα Γυμνάσια, στην Ακαδημία, στα γήπεδα, στις πλατείες... αλλά και στην Τρίπολη συνεχίζουν

να έρχονται και στις, εδώ, καφετέριες... Δεν υπάρχει λόγος ο, μετά τον «Καποδίστρια», «Καλλικράτης», να φθείρει για κάποια χρόνια «την Ύπαιθρον Αρκαδία» και να έλθει κάποιος «ικτίνος» για να διορθώσει, εκ νέου, τα πράγματα... Οι Βουλευτές, του Νομού και, ιδιαίτερα, οι του ΠαΣοΚ, πρέπει να δουν το θέμα «προς το συμφέρον των Χωριών μας»... Πρέπει να προχωρήσουμε σ' ένα μεγάλο Δήμο, τόσο μεγάλο, που, τα όριά του, περιφερειακά, να ταυτίζονται με το Μαντινειακό οροπέδιο... Ηρθε η ώρα, που, ο Κανδυλαίος, ο Στενιώτης, ο Πιανιώτης, ο Δοριζαίος, ο Τεγεάτης... να μη δηλώνει, μόνο «κατ' ευφημισμόν» Τριπολιτσιώτης, αλλά και ουσιαστικά -το χωριό του, χωριό του- και δικαιωματικά να δηλώνει Τριπολιτσιώτης αφού, εδώ, ζει! Η Κανδύλα π.χ. για ποιο λόγο πρέπει να πάει «προς Γορτυνία μεριά»... όταν, μαζί με το Λεβίδι, την Μπενιώτη... στην Τρίπολη έχουν συγγενείς, συμφέροντα, δουλειές, σπία... Θεωρούμε, ότι, θα πρυτανεύσει η λογική και το δίκαιο, αυτή τη φορά... Ίδωμεν... **Ο.Α.**

ΚΑΤΑΛΗΨΗ ΤΟΥ ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΑΝΔΥΛΑΣ

Για την απόσπαση μιας δασκάλας

Το δεύτερο δεκαήμερο του Μάρτη, μαθεύτηκε στο χωριό, ότι η Δ/ση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης πήρε απόφαση να αποσπάσει μία δασκάλα από το σχολείο για να καλύψει κενό άλλου σχολείου.

Όπως ήταν φυσικό οι γονείς των 29 μαθητών του σχολείου αλλά και όλοι οι κάτοικοι του χωριού δεν είδαν με «καλό μάτι» αυτή την ενέργεια, δύο μήνες πριν τη λήξη του σχολικού έτους.

Με την εφαρμογή μιας τέτοιας απόφασης, θα υπήρχε ο κίνδυνος να παγιωθεί η κατάσταση και να υποβαθμισθεί το σχολείο, από 4θέσιο σε 3θέσιο, με ό,τι αυτό συνεπάγεται (κατάργηση θέσεων γυμναστή, καθηγητή ξένης γλώσσας κ.ά.).

Η αντίδραση ήταν άμεση. Αφού κατ' αρχάς έκαναν παραστάσεις κ.λπ. χωρίς αποτέλεσμα, στη συνέχεια προέβησαν σε ΚΑΤΑΛΗΨΗ του σχολείου. Αποκορύφωμα των διαμαρτυριών ήταν η μαζική παρουσία πλήθους Κανδυλαίων και η πορεία στην Περιφερειακή Δ/ση Εκπαίδευσης στην Τρίπολη, που είχε ως αποτέλεσμα την προσωρινή επίλυση του προβλήματος με την κάλυψη του κενού από τη δασκάλα του ολοήμερου.

Ένα στιγμιότυπο από την κατάληψη
(Η φωτογραφία είναι από την εφημερίδα «ΑΙΧΜΗ»)

Η ΕΛΛΑΣ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

ΟΙ ΑΡΚΑΔΕΣ ΣΤΗ ΡΩΜΗ

Η όμορφη και ειδυλλιακή Αρκαδία με τα πευκά και τα δασιά της τα βουνά αλλά και με τις λίγες πεδιάδες της δεν ήταν δυνατό να ορέσσει τον πληθυσμό της για τούτο πρώτοι οι Αρκαάδες αναζήτησαν καλύτερη τύχη σε όλα τα μέρη και τα πλάτη του τότε γνωστού κόσμου. Οι προϊστορικοί Αρκαάδες με επικεφαλής σπουδαίους αρχηγούς ταξίδεψαν παντού ώστε από τα χρόνια της προϊστορίας να θεωρηθούν «γένος πλανητικό», να απλωθούν παντού σε όλα τα μέρη της γης για να ιδρύσουν, πρώτοι από όλους τους Έλληνες σπουδαίες αποικίες.

Ιστορικές και μυθικές πληροφορίες παρουσιάζουν τους προϊστορικούς Αρκαάδες οικιστές σε όλα τα μέρη του γνωστού τότε κόσμου. Ο Δάρδανος, γιος του Δία και της κόρης του Άτλαντα Ηλέκτρας, τράβηξε κατά τη Σαμοθράκη για να αποικίσει αργότερα, μετά από το θάνατο του αδερφού του Ιασίωνα την παραλία του Ελλησπόντου και τη γη της Τρωάδας, οδηγώντας πολλούς συμπατριώτες από το πρώτο και το δεύτερο Ορχομενικό πεδίο, όπως μαρτυρούν τα τοπωνύμια της περιοχής. Άλλωστε έδωσε το όνομά του σε πολλές περιοχές εκεί, όπως στην αρχαία Δάρδανον και τα Δαρδανέλια, το στενό δηλαδή που χωρίζει τη Μικρά Ασία από τη Θράκη, το στενό που οδηγεί στον Εύξεινο Πόντο και το Βόσπορο.

Η ύπαρξη στην αρκαδική ορχομενία περιοχή τριών σημαντικών προϊστορικών πόλεων, των Καφυών, της Ελυμίας και της Αγχισίας, μας θυμίζουν τα ονόματα των απογόνων του Δάρδανου. Ο Κάπυς, ήταν πατέρας του Αγχίση και παππούς του Αινεία. Ο Έλυμιος μετά την άλωση της Τροίας εγκαταστάθηκε με ένα μέρος των συμπατριωτών του στη Σικελία, και δημιούργησαν τις πόλεις Εγεστα, Σέγεστα, Έρυκα και Έντελλα, όπως υποστηρίζουν πολλοί αρχαίοι συγγραφείς, μεταξύ των οποίων ο Θουκυδίδης και ο γεωγράφος Στράβωνας. Ο Αγχίσις, σύμφωνα με τον Αρκαάδα ποιητή Αγάθυλλο τάφηκε στο λόφο Αγχισία, γιατί αρρώστησε και πέθανε, όταν με το

γιο του Αινεία προσπαθούσαν να φτάσουν στην Ιταλία για να χτίσουν τη νέα Τροία, περνώντας από τη χώρα των προγόνων τους, την περιοχή του Αρκαδικού Ορχομενού.

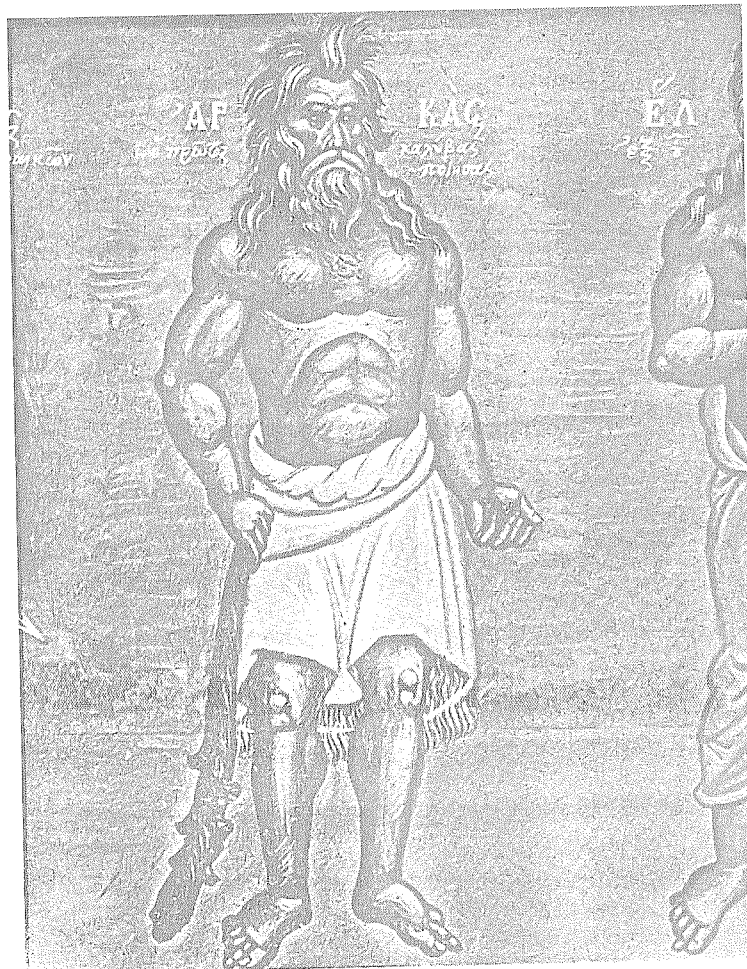
Είναι από όλους μας γνωστό, ότι, με την πτώση της Τροίας, ο Αινείας κουβαλώντας στους ώμους του τον αδύναμο και γέροντα πατέρα του διέφυγε ακολουθώντας τις συμβουλές του για αναζήτηση νέας πατρίδας. Ο Αγχίσις σκέφτηκε να κατευθυνθεί προς την Ιταλία, όπου είχαν εγκατασταθεί Αρκαάδες με οικιστή τον Εύανδρο τους οποίους θεωρούσε συμπατριώτες και συγγενείς για να χτίσει τη νέα Τροία. Και επειδή αρρώστησε και πέθανε,

ρά των ανθρώπων της Αρκαδίας που εκφράζουν σε τελευταία ανάλυση τη γη που τους έπλασε:

«Talibuw inter se dictis ad tecta subibant
raueriw Evandri, passimqve armenta videbant
Romanoqve foro et lautis migire Carinis.

Ut ventum ad sedes. Haec inquit limina victor
Alcides subuit, haec illum regia cepit.

Ayde, hospes, contemnere opes et te fnoque dignum
Finge deo, rebusqve veni non asper egenis.
Dixit, et angusti subter fastigia tecti

Φ. ΚΟΝΓΟΥΛΟΣ Ο ΑΡΚΑΣ, γενάρης των Αρκαάδων. (Τεχνική: Γραφείο Δημιουργιών Αθηνών).

μόνος του ο Αινείας τράβηξε για τη γη της Εσπερίας, οδηγώντας και αρκετούς Αρκαάδες και Τρώες.

Για την εγκατάσταση των Αρκαάδων του Παλλαντίου στη χώρα του Λατίου θα μας μιλήσει διεξοδικά ο μέγιστος Λατίνος ποιητής Βιργίλιος στην «Αινειάδα» του, επικό ποίημα αποτελούμενο από δώδεκα βιβλία που γράφτηκε στην χρυσή εποχή της λατινικής λογοτεχνίας κατά μίμηση των Ομηρικών επών, των «Αργοναυτικών» του Απολλώνιου του Ροδίου και άλλων παλαιότερων λατίνων ποιητών και με υπόδειξη του συμμαθητή του Οκταβιανού, ο οποίος έγινε αργότερα Αύγουστος.

Στο όγδοο βιβλίο της «Αινειάδας» ο Αινείας παρουσιάζει στον οικιστή του Λατίου Εύανδρο τα περρωμένα (fati) από τους θεούς, ότι δηλαδή οι όμαιμοι με τους Τρώες Αρκαάδες θα γίνουν οικιστές της αιώνιας πόλης, της Ρώμης. Εξάλλου ο Βιργίλιος θα μας δώσει τους χαρακτηριστές του Εύανδρου και του γιου του Παλλάντιου και θα απεικονίσει άριστα τη συμπεριφο-

Ingentem Aeneam duxit stratisque locavit
Effultum foliis et pelle Libywtidis ursae»

«Τέτοια ελέγανε μαζί κι έπειτα εξυγώσαν κι ήρθαν μπροστά στο σπιτικό του φτωχικού Εύανδρου κι έβλεπαν που μουγκάνιζαν κοπάδια πέρα δώθε και στη ρωμαϊκή αγορά και στις λαμπρές Καρίνες.

Κι ως έφτασαν στο σπίτι του ο Εύανδρος του λέει:

Ετούτο το κατώφλι μου το πέρασε ο Αλκείδης
Ο νικητής, τ' ανάχτορο αυτό τον υποδέχθη.

Ξένε μου, τόλμα τ' αγαθά να παρτάς και πλάσε
Σαν άξιο του θεού παιδί τον εαυτό σου κι έτσι

Με καλοσύνη κόπιασε μέσα στο φτωχικό μου.

Είπε και κάτω από τη στενή τη στέγη τον Αινεία.

Με την πελώρια τη θοριά τον έβαλε να κάτσει

Απάνω σε φυλλώματα στρωμένα και απάνω

Σε μια τρανή ξεροπροβιά μιας λιβυκής αρκούδας»

Με καλοσύνη, λοιπόν, ο Εύανδρος και ο γιος Πάλλας δέχτηκαν τον Αινεία και τους Τρώες, που έλαβαν μέρος στην προκαθορισμένη προς τιμή του Ηρακλέα θυσία. Γιατί εκεί κοντά κατοικούσε ο γιος του Ήφαιστου Κάκος που δημιούργησε πολλά προβλήματα στον τόπο και τον σκότωσε ο Ηρακλής. Μετά από τις εορταστικές εκδηλώσεις της θυσίας έρχονται όλοι στην πόλη και στη συνέχεια ο Εύανδρος διηγείται στον Αινεία την ιστορία αυτού του τόπου και στο δρόμο δίνει τη φυσιογνωμία του αρχαίου Λατίου, το λόφο του Παλατινίου που θα αποτελέσει τον αρχικό πυρήνα της αιώνιας πόλης, της Ρώμης, που δείχνει την πύλη της Καρμεντίας, της χρησιμολόγου μαντιδίας που είχε χρησιμολογήσει ότι οι Αινειάδες θα γίνουν σπουδαίοι και το Παλλάντιο ξακουστό. Ο τόπος στον οποίο ο Εύανδρος έχτισε την πόλη του ήταν δύσβατος - σύμφωνα με το Βιργίλιο - και με την πάροδο του χρόνου έγινε ο ιδανικός τόπος στον οποίο θα χτιστεί και θα εξελιχθεί η αιώνια πόλη της Ρώμης.

Αρκαάδες και Τρώες τελικά συμμαχούν και επιτίθενται στους Τυρρηγούς, που ήσαν κοινοί εχθροί τους.

Ο περιηγητής Πausανίας, που επισκέφτηκε το Παλλάντιο το 171 μ.Χ. αναφέρεται στην αποίκηση της Ρώμης από το βασιλιά Εύανδρο, στα χρόνια της προϊστορίας. Στο 8ο βιβλίο του έργου του «Ελλάδος Περιήγησις» μας λέει χαρακτηριστικά: «Απαιτεί δε ημάς το μετά τούτο ο λόγος το τε Παλλάντιον, ει δε μη αυτόθι εστιν εξ μνήμην, και καθ' ήντινα βασιλεύς αιτίαν Αντωνίνος ο πρότερος πόλιν τε αντί κόμης εποίησε Παλλάντιον και σφίσιεν ελευθερίαν και ατέλειαν εδόκεν είναι φόρων. Φασί δε γενέσθαι και γνώμην και τα εξ πόλεμον άριστον των αρκαάδων άνδρα όνομα Εύανδρον, παιδα δε αυτόν νύμφης τε είναι, θυγατρός του Λάδωνος, και Ερμού. Σταλέντα δε εξ αποικίαν και άγοντα αρκαάδων των εκ Παλλαντίου στρατιάν, παρά τω ποταμώ πόλιν τω Θύβριδι οικίσαι. Και ρωμαίων μέρος της καθ' ημάς πόλεως, ο οικείο υπό τον Εύανδρον και αρκαάδων των συνακολουθησάντων, όνομα εσχε Παλλάντιον κατά μνήμην της εν Αρκαδία, χρόνω δε ύστερον μετέπεσε το όνομα εν αναρέσει γραμμάτων του τε λ και του ν. Τούτων μεν των λελεγμένων ένεκα παλλαντιεύσιν εκ βασιλεύς, εγένοντο δοραεί, ο δε Αντωνίνος, ότω και εξ παλλαντιείς εστιν ενεργετήματα, πόλεμον μεν ρωμαίους εθελοντής επηγάγετο ουδένα.»(5)

(Στη συνέχεια του έργου μου οφείλω να ασχοληθώ με το Παλλάντιο, για ότι αξιομνημόνευτο υπάρχει αυτού, και για ποιο λόγο ο αυτοκράτωρ Αντωνίνος ο παλαιότερος έκανε το Παλλάντιο πόλη αντί κόμης και παραχώρησε

στους κατοίκους του ελευθερία και απαλλαγή από τους φόρους. Λένε λοιπόν πως ένας Εύανδρος ξεπερνούσε όλους τους αρκαάδες στη σύνεση και στην πολεμική ικανότητα. Ήταν γιος μιας νύμφης, κόρης του Λάδωνα και του Ερμή. Αυτός στάλθηκε σε αποικία με ομάδα αρκαάδων από το Παλλάντιο και ίδρυσε πόλη παρά τον Τίβερη ποταμό, ένα μέρος της σύγχρονης μας πόλης της Ρώμης, όπου είχε εγκατασταθεί ο Εύανδρος με τους Αρκαάδες του ονομάστηκε Παλλάντιο σε ανάμνηση της αρκαδικής πόλης. Αργότερα το όνομα άλλαξε με την παράλειψη των γραμμάτων λ και ν. Γι' αυτούς τους λόγους έγιναν οι τιμητικές παραχωρήσεις εκ μέρους του αυτοκράτορα στους παλλαντιείς. Ο Αντωνίνος, ο ευεργέτης των παλλαντιέων, με τη θέλησή του δεν περιέπλεξε τους ρωμαίους σε κανένα πόλεμο)

Για το ιστορικό αυτό γεγονός, της αποίκησης της Ρώμης από το Αρκαάδα Εύανδρο μας κάνει λόγο και ο Οβίδιος, ένας από τους επιφανέστερους λατίνους συγγραφείς στο έργο του Χρονικά (Fasti) υποστηρίζοντας ότι το μέρος στο οποίο εγκαταστάθηκε ο Εύανδρος, εξοριστος από το Παλλάντιο της Αρκαδίας που στη συνέχεια ιδρύθηκε η πρωτεύουσα του κόσμου Ρώμη, λίγα χόρτα υπήρχαν και ελάχιστα πρόβατα έβοσκαν. Ελάχιστα καλύβες και ελάχιστα δέντρα. Εκεί έχτισε πόλη γιατί τον σταμάτησε η προφητίσα μάνα του λέγοντάς του, «ο τόπος είναι προορισμένος να γίνει το κέντρο μιας αυτοκρατορίας». Ο Εύανδρος άκουσε τη θεόπνευστη μητέρα του, στάθηκε εκεί, δίδαξε τις τεχνουργίες της πατρίδας του και τους έμαθε να τιμούν τον Πάνα και τον φτεροπόδαρο Ερμή (7).

Ο Οβίδιος μας λέει επίσης ότι ο Εύανδρος ήταν ευγενής και από τους δύο γονείς του, ιδιαίτερα από το αίμα της ιερής μητέρας του «clarus utroqve, nobilior sacrae saqvine matris».(8)

Ο Στράβωνας αναφέρει πως οι ρωμαίοι παραδέχονται την ελληνική προέλευση της Ρώμης και ότι τιμούν την μητέρα του Εύανδρου, τη Νικοστράτη, «μαντικής έμπειρον, μία των νυμφών νομίσαντες, Καρμέντιν μετονομασθεισαν»

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Αρκαδικά Σύμμικτα. Τρίπολη 2004 (Έκδοση «Οδός Αρκαδίας» σελ. 11

2. Αρκαδικά Σύμμικτα. Τρίπολη 2004 (Έκδοση «Οδός Αρκαδίας» σελ. 65

Virgili Maronis: Aeneis Βιβλίο 8, σελ. 359-369

Μετάφραση Κώστα Π. Πανόπουλου

Πανσανίας 8, 43.1-3

Μετάφραση Ν. Δ. Παπαχατζή Οβίδιος, Χρονικά 5, 91

Βλέπε τη σημείωση 4 στη σελ. 373 του τόμου 4 της Έκδοσης του Πανσανία της Εκδοτικής Αθηνών με επιμέλεια του Ν. Παπαχατζή Στράβων 5, 230

«ΤΑ ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΙΚΑ»

Έκδοση του Συλλόγου των εν Αθήναις και Απανταχού Κανδυλιωτών "Η ΠΡΟΟΔΟΣ"

ΚΩΔΙΚΟΣ: 4431

Γραφεία:

Κεραμεικού 23 Τ.Κ. 10437

1ος όροφος

ΤΗΛ.-FAX: 5240271

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού 9 ΕΥΡΩ
Εξωτερικού Αμερικής δολ. 25
Αυστραλίας δολ. 45
Καναδά δολ. 40
Αφρικής 25 ΕΥΡΩ

Για τους κατοίκους του χωριού οι συνδρομές είναι προαιρετικές.

Για τα μέλη του Συλλόγου συνδρομή Συλλόγου και εφημερίδας μαζί, 6 ΕΥΡΩ

Εκδότης - Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο

Παναγιώτης Χ. Ευσταθίου

Πρόεδρος Διοικ. Συμβουλίου

Τηλ.: 210 6451380

Ενυπόγραφα άρθρα απηχούν τις προσωπικές απόψεις των συνταχτών και ουδεμία ευθύνη φέρει το Δ.Σ. του συλλόγου

ELXI

RENT A CAR

Ελένη Ξηρόγιαννη - Πετμεζά

Λεωφ. Συγγρού 114, 11742 Αθήνα
Τηλ.: 210 9227100-Fax: 210 9215301

Παραδοσιακή ταβέρνα

"ηλ καλκ παρσα"

Κανδήλα Αρκαδίας

τηλ.: 27950 31491
κιν.: 0976 134 428

ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

ΤΑ ΓΙΑΤΡΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΘΕΙΑ-ΦΩΤΩΣ (ΚΑΤΣΙΑΡΔΩΝΗ) ΔΑΜΟΚΑ

Του Χρήστου Ευαγγ. Κανδαλέπα

Η θεια-Φώτω, που έζησε πάνω από έναν αιώνα, ήταν γνωστή στην Κανδύλα σαν η καλύτερη πρακτική γιάτρισσα. Για φάρμακα χρησιμοποιούσε τα βότανα που άφθονα έβρισκε στη στοργική φύση, στους κήπους, στις ρεματιές, στους λόφους και στις πλαγιές, στα γούπατα και σε όλα τα όμορφα βουνά μας.

Δύο φορές τον χρόνο, Άνοιξη και Καλοκαίρι, μάζευε τα γιαιτρικά της και πλούτιζε το «φαρμακείο» της, ένα φαρμακείο σταλμένο από το Θεό και τη φύση. Γνωστά τα μονοπάτια στις Τρούπες, στο Λάζο, στο Μαυρέντζι, στα Βουλιαμέικα και στο Βαθυμπόταμο.

Άλλες φορές έφτανε ως τον Άγιο-Κων/νο και πάνω από τη Χεροποριά. Με υπομονή μάζευε τα σπάνια βότανα. Ο ντροβάς και το ταγάρι ως το βράδυ γέμιζαν με τέτοια ματσάκια. Γέμιζε ταυτόχρονα και η ψυχή της με ελπίδες και προσδοκίες για το θεάρεστο έργο, το σπουδαίο λειτούργημα που εξασκούσε, προσφέροντας παρηγοριά, δύναμη και γιαιτρικά στους αρρώστους. Αμέτρητα σακουλάκια και μπουκαλάκια είχε στον οντά του σπιτιού με βότανα που το καθένα, ανάλογα με τις θεραπευτικές ιδιότητες, προοριζόταν και στην ορισμένη πάθηση.

Μερικά σακουλάκια παρέμειναν κρεμασμένα στον οντά και μετά τον θάνατό της. Κιτρινομένα, σκονισμένα από την πολυκαιρία, ήταν τα τελευταία απομεινάρια, ενός πολύτιμου θησαυρού.

Ήταν τα τελευταία ξεθωριασμένα «λείψανα» ενός πρωτότυπου «κέντρου υγείας» που είχε χάσει πια τη δόξα και το μεγαλείο του.

Εκείνα τα χρόνια είχε γράψει τη δική της ιστορία, τότε που ζούσαν όλοι κοντά στη φύση, που την θεωρούσαν στοργική μητέρα, τη σεβόντουσαν, την αγαπούσαν, την προστάτευαν και σ' αυτήν αναζητούσαν τη γιαιτρική στον πόνο και στα βάσανα.

Βοτανολογική, λοιπόν, η θεια-Φώτω, κι όπως έχει διαδοθεί από γενιά σε γενιά, είχε σώσει πολύ κόσμο από αρρώστιες και εγκαύματα. Βότανα για τις αλλεργίες, την αναμιά, τους ρευματισμούς, το άσθμα, την αρτηριοσκλήρωση, το βήχα, τη γρίπη, τη δηλητηρίαση, το ζάχαρο, τη δυσκοιλιότητα, το έλκος, βότανα για την καρδιά, βότανα για το σукώτι, για το κυκλοφοριακό, για τις νεύρασθένειες, για τις πέτρες στα νεφρά.

Ακόμα και βότανα για τα εγκαύματα, για τα τραύματα, για τα κεντρίσματα των εντόμων, για τα δαγκώματα των φιδιών.

Δεν νομίζω να είχε δώσει τον όρκο του Ιπποκράτη που δίνουν οι σημερινοί γιάτροι, πάντως ποτέ δεν αρνιόταν να προσφέρει τις πρακτικές της γνώσεις στον ανθρωπινό πόνο.

Αν δεν ήταν εύκολο ο άρρωστος να πάει στο σπίτι της, πήγαινε η ίδια στον άρρωστο, και αφού έκανε τη διάγνωση, έβαζε σ' ενέργεια την πρακτική θεραπεία, πάντα χωρίς α-

μοιβή, ως τα βαθιά της γεράματα.

Πολλά από τα βότανα που χρησιμοποιούσε, έπαιρνε ό,τι ήταν απαραίτητο, ό,τι είχε θεραπευτική δύναμη. Από άλλα έπαιρνε τα λουλούδια, από άλλα τα φύλλα ή τα βλαστάρια και από μερικά τις ρίζες ή τους σπόρους.

Για να έχουν σωστά αποτελέσματα έπρεπε να μαζευτούν, με θρησκευτική ευλάβεια, πάντα, την κατάλληλη εποχή, την ορισμένη ώρα της ημέρας και να διατηρηθούν ή ν' αποξηραθούν κάτω από ορισμένες συνθήκες.

Ακόμα έπαιζε σπουδαίο ρόλο η αναλογία νερού και του βοτάνου, ο χρόνος στο βράσιμο και η αναγκαία δόση.

Αν γινόταν ανάμειξη πολλών βοτάνων πάλι κι εδώ η ποσότητα του νερού και των βοτάνων έπρεπε να είναι ορισμένη.

Ήξερε απ' έξω κι ανακατωτά, που λέει ο λόγος, πόσα φλιτζάνια νερό έπρεπε να βάλει στην κασαρόλα, πόσες πρέζες βότανο από το ένα, πόσες από το άλλο, πόση ώρα στο βράσιμο, πόση δόση αφήψιμα στους μικρούς και πόση στους μεγάλους. Ειδική διαδίκασία χρειαζόταν και σ' αυτά που επρόκειτο να γίνουν σκόνη, σιρόπι, μαλακιά μάζα για αλοιφή.

Ακόμα τα καταπλάσματα, οι κομπρέσες και τα έμπλαστρα, είχαν κι αυτά το δικό τους τρόπο παρασκευής με όργανα το χερόμυλο, το σουρωτήρι, το λιτρίβι, το στραγκοπάνι. Μοσχομύριζε ο οντάς από το απαλό, κ' αγνό, άρωμα των βοτάνων και από τον τρόπο επεξεργασίας τους.

Βότανα που έφταναν στον οντά, χωρίς ημερομηνία λήξεως, από τη στοργική ελληνική φύση. Αγριοβότανα σεμνά, σύμβολα της ταπεινότητας που κάθε Άνοιξη και Καλοκαίρι σκορπίζουν την ομορφιά, την ελαφράδα και κάνουν πιο έντονη την εικόνα του επίγειου παράδεισου.

Βότανα που το καθένα κρύβει και το δικό του μυστικό σε θέματα υγείας και ομορφιάς.

Το χαμομήλι, το τσάι, η αγριάδα, η τσουκνίδα, το δεντρολίβανο, το άγριο σκόρδο, η θρούμπη, η λεβάντα, η ματζουράνα, η μέντα, η ρίγανη, ο μάραθος, τα βατόμουρα, ο σιναπόσπορος, το κοκαλόχορτο, η τσουκλαμιά, τα ανθοπέταλα του τριαντάφυλλου, τα αφροξυλάνθια, και τόσα άλλα που σήμερα δυστυχώς δεν γνωρίζουμε, και που είναι έτοιμα να θυσιαστούν για το δικό μας καλό. Για τον πλευρήτη οι βεζγαντόμυγες, που τις

μαζεύαμε πρωί-πρωί με τη δροσιά πάνω από τα τριαντάφυλλα, έκαναν κ' αυτές την προσφορά τους για το άνοιγμα και το κλείσιμο του βεζγαντιού.

Εκτός όμως από τη θεια-Φώτω Δαμόκα (ή Κατσιαρδώναινα) που ήταν βοτανολογική υπήρχαν κι άλλες γυναίκες και άνδρες πρακτικοί, σε άλλα περιστατικά.

Στα σπασίματα των οστών, στα στραμπουλήματα στα ξεκουπιάσματα, πολύτιμες υπηρεσίες πρόσφεραν πολλοί συμπατριώτες μας. Θα αναφέρω σαν αντιπρόσωπο όλων τον Δημήτρη τον Πρεβεζιάνο (Μητσιακό ή Σκόμπη) που η προσφορά του, αλλά και της γυναίκας του, υπήρξε ανεκτίμητη.

Γιατί και εγώ έλαβα την βοήθεια όταν τη χρειαζόμουν. Το Γενάρη του 1956, ένα Σάββατο μεσημέρι, στου Κατσιαρδώνη τη σπηλιά, κάνοντας αστεία με τον αείμνηστο Γιώργο Χαρ. Καραμπή, σταμπουλήξα το πόδι μου. Ήρθε τότε στο σπίτι, στου Γκάνα, η Πρεβεζιάναινα και έβαλε το πόδι στη θέση του.

Στις γέννες των γυναικών πρωταγωνιστικό ρόλο είχε η μαμή. Από την ώρα που άρχιζαν οι πόνοι μέχρι που να έρθει το παιδί στον κόσμο, ήταν κοντά στη γυναίκα. Βοηθούσε, συμβούλευε, συμπαραστέκονταν, ενεργούσε με την εμπειρία που είχε, όσο έπρεπε, μέχρι ν' ακούσει το πρώτο κλάμα του νεογέννητου.

Παλιότερα ήταν η Μπάμπαινα, η Χρήσταινα του Μούργελα, εγώ όμως πιο πολύ θυμάμαι την θεια-Θανάσaina του Γκάνα, γιατί μέναμε σχεδόν στο ίδιο σπίτι - μια μισάντρα μας χώριζε - γιατί κάθε φορά που ξεγεννούσε κάποια γυναίκα είχα και εγώ το μερτικό μου σύκα, σταφίδα, από ό,τι την φίλευαν για την προσφορά της.

Αυτές οι πρακτικές γυναίκες πρόσεχαν το μωρό να το ξεραφίσουν να το μετρήσουν, να του σηκώσουν τις σιδερόστιες όταν ήταν πλαταρωμένο, να του καυτηριάσουν τις αμυγδαλές, και να το παρακολουθούν μέχρι να ποδοστρατίσει.

Έχουν γράψει την δική τους ιστορία. Σε μια εποχή που η επιστήμη ήταν άγνωστη στους ανθρώπους του χωριού, σε μια εποχή που όλοι στήριζαν τις ελπίδες τους στις δύσκολες στιγμές στο Θεό και στη φύση, οι πρακτικές γιάτρισσες και πρακτικοί γιάτροι άλλες με βότανα, άλλες με γνώσεις στην ορθοπεδική τέχνη και άλλες στη γυναικολογική εμπειρία, πρόσφεραν πολύτιμες υπηρεσίες.

Είναι από τις σπάνιες περιπτώσεις που τόσο πολλοί άνθρωποι συμβαίνει να χρωστανέ τόσο πολλά σε τόσοσους λίγους. Σίδνει 22-12-2009

Καλά Χριστούγεννα και ευτυχισμένος ο καινούργιος χρόνος σε όλους σας, όπου κι αν βρίσκεστε.

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ

Σημείωση σύνταξης: Το ωραίο αυτό κείμενο του αγαπητού συμπατριώτη το λάβαμε μετά την εκτύπωση του Χριστουγεννιάτικου φύλλου και έτσι το δημοσιεύουμε στο παρόν. Τον ευχαριστούμε πολύ.

ΤΟ ΥΠΕΡΑΙΩΝΟΒΙΟ ΜΑΓΑΖΙ ΤΟΥ ΚΑΛΠΑΚΙΩΤΗ (ΦΩΤΑΚΟΥ)

Για να θυμούνται οι παλιοί κυρίως απόδημοι Καντυλιώτες, ότι, σε πείσμα της μοντερνοποίησης και του περάσματος του παλιού μπακάλικου στο μεγάλο SUPER MARKET, το γραφικό μπακάκι του μακαρίτη Παναγιώτη Καλπακιώτη συνεχίζει να ΥΠΑΡΧΕΙ αφού έχει ζωή πάνω από αιώνα από το 1870 περίπου και έχει περάσει στα χέρια της συμπατριώτισσας Μαρίας Καλπακιώτη, κόρης του, η οποία το κρατάει με μεγάλο μεράκι, το μοναδικό στολίδι του χωριού από τα παλιά, αφού βέβαια το έχει αναπαλαιώσει.

Στις φωτογραφίες εικονίζονται η κα Μαρία Π. Καλπακιώτη ιδιοκτήτρια πλέον του Παντοπωλείου, που παλιά ήταν και χασάπικο και ταβέρνα με πολλά και ωραία κρασιά.

Πίσω διακρίνονται τα είδη που πουλάει σήμερα και μπροστά της η γραφική παλιά ζυγαριά με τα πάσα, επίσης και τα παλιά ωραία ράφια που παλιά είχαν και τα τόπια με τα υφάσματα που λίγα έχουν απομείνει και τώρα.

Αγαπητή Μαρία, σ' ευχαριστούμε που συνεχίζεις να κρατάς την παράδοση.

Πάνος Χ. Ευσταθίου

Πρόεδρος Συλλόγου Κανδυλιωτών «Η Πρόοδος»

ΣΩΣΤΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

- # Η γυναίκα, επιδιώκει την ευτυχία, ενώ ο άντρας την επιτυχία.
 - # Η γυναίκα, αγαπάει αυτόν, που θα την επιλέξει.
 - # Η γυναίκα βλέπει με... τ' αυτιά.
 - # Δείξε μου τους φίλους σου, να σου ειπώ ποιός είσαι. (Πριαμίνα)
 - # Η φωτιά, το χλωρό-ζουμερό ξύλο, που δεν μπορεί να κάψει, το... μαυρίζει.
 - # Κι όλο χτυπούν την καρδιά, πούχει καρδιά τα παιδιά. (ΓΑΤΟΣ)
 - # Όποιος θέλει το καλό μου, με κάνει και κλαίω' όποιος θέλει το κακό μου, με κάνει και γελάω... (Πριαμίνα)
- Για την αντιγραφή
Κ. Κουρναβάς

PELOPONNISOS
TRAVEL

MEMOS HATTA
MANAGER
BIKY DELHGIANNH

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑ / ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ
ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΑ ΠΑΚΕΤΑ / ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ / ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΕΣ
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
ΣΥΝΕΔΡΙΑ / ΕΚΘΕΣΕΙΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΤΑΞΙΔΙΑ
ΤΑΞΙΔΙΑ ΚΙΝΗΤΡΩΝ

ΚΥΠΡΟΥ 1 (ΠΛ. ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ), Τ.Κ. 22 100 ΤΡΙΠΟΛΗ
ΤΗΛ 2710 224102 | FAX 2710 224072 | ΚΙΝ 6973 734698

e-mail: p_travel@otenet.gr

ΔΙΑΛΕΞΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

[Στην «Πελοποννησιακή Πρωτοχρονιά» του 1960 είναι δημοσιευμένο ένα σπουδαίο άρθρο του ΑΓΗΣΙΛΑΟΥ ΤΣΕΛΑΛΗ, Δ/ντού, τότε, της Δημόσιας Βιβλιοθήκης Ανδριτσαινής, με τον παρακάτω τίτλο.

Από το άρθρο αυτό παραθέτουμε το απόσπασμα που ακολουθεί, στο οποίο αναφέρονται γεγονότα που είχαν συμβεί στα γύρω χωριά της περιοχής μας.]

ΣΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΤΟΥ ΜΠΡΑΪΜΗ

Άγνωστα ιστορικά στοιχεία.
Από επίσημα ανέκδοτα έγγραφα

ΜΑΝΕΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑ

Μετά τη Σφαχηριά, το Ναυαρίνο και το Μανιάκι ο Μπραΐμης, μ' όλο το στρατό του, εξεχύθη στο Μοριά. Σφαγή, σκλαβομιάς, ξολοθρεμός, τσεκούρι και φωτιά. Εσκέπασε ο στρατός του βουνά, ράχες, ρεματιές, χωριά. Στο πέρασμά του ο ξολοθρεμός.

Οι αραπο-τουρκαρβανιτάδας αλώνιζαν τον τόπο. Γύριζαν κι' έψαχναν χωριά, ρεματιές, σπηλιές, λόγγους και βάλτα. Δεν ακουόταν τίποτε άλλο από ντουφεκίες αδιάκοπες, φωνές, κραυγές απελπισίας και φρίκης, κατάρτες, αλλαλαγμοί, τύμπανα, σάλπιγγες, σπλών κλαγγές, αλόγων χιλιμιντρίσματα, ουρλιάσματα σκυλιών, γουρουνιών γκούϊσματα.

Φωτιές παντού, πτώματα, άλογα ψόφια, ζώα λιμασμένα. Όλα σκιασμένα, φρικιασμένα, σ' απόγνωση. Εσειόταν να γκρεμιστή ο τόπος.

Τα γυναικόπαιδα, οι άρρωστοι, οι γέροι ήσαν κρυμμένοι σ' απροσπέλαστες σπηλιές, σ' απόκρημα βράχια των απάτητων βουνών, μέσα στις θεορατες βατιόνες, στις καλαμιώνες των βάλτων. Λούφαζαν, νοιασμένοι.

Λίγοι ένοπλοι φρουρούσαν. Σκαρφάλωναν με σχοινιά, τρύπωναν από μυστικές διαβάσεις, έπαιρναν τροφές και φουσέκια, που ετοιμάζαν οι κρυμμένοι άμαχοι, έδιναν θάρρος στα παιδιά και στις γυναίκες, άφηναν τους πληγωμένους για γιατρεία κι' έφευγαν πάλι να στήσουν ενέδρες στον εχθρό. Αγνάντευαν από ψηλά τά κινήματά του και τον πολεμούσαν όπως τους έπαιρνε. Έστεναν καρτέρι, κτύπαγαν, έφευγαν. Σ' αυτό όλοι ευδοκίμησαν. Οι χωσιές τον εξάλιζαν τον Ιμπραΐμ. Του σκότωναν πότε 30, 40, 50. Λύσσαγε. Πήγαινε ο ίδιος μπροστά όπου εμάθαινε ότι ήταν σπηλιά με γυναικόπαιδα. Βασάνιζε, καλόπιανε τους αναμάλωτους να του τις μαρτυρήσουν. Κι' οργάνωνε σωστό ανθρωποκονήγι. Μ' όλα τα μέσα. Γάλλοι μηχανικοί του έφτιαναν μηχανές, τις φόρτωναν πέτρες, τις πέταγαν στο βράχο-καταπέλτες. Έρριχναν θειάφι, σωρούς ξύλα αναμμένα, τα πέταγαν μέσα. Κρέμαγε αράπηδες με σχοινιά ν' αδειάζουν τις κουμπούρες τους μέσα στις σπηλιές.

Στο Φασονέρι και στο Βαλτέτσι

Στο Φασονέρι πάλαινε ολόκληρη ημέρα ο ίδιος. Ήσαν μέσα 300 άμαχοι. Ο Αργύρης Ζούβελος πέταξε μια πέτρα στον πρώτο αράπη που εφόρμησε, τον κτύπησε κατακέφαλα, τον ζούπησε. Στις σπηλιές τ' Άγιο Νικόλα και της Κοίμησης, έξω από το Βαλτέτσι, οδήγησε τμήματα κι' έρριχναν πελώριους βράχους στη σκεπή να τη ρίξουν, να πετάξουν ανθρακιά να κάψουν γυναικόπαιδα. Μια ολόκληρη μέρα

ανέβαζε με σχοινιά ζωντανούς, κατέβαζε σκοτωμένους. Έβαλε άλλους με πλάκες στο κεφάλι γι' ασπίδα να προχωρούν να ανεβούν στη σπηλιά. Σημάδεψε τον πρώτον ο Γιώργης Παναγού-

Ο Ιμπραΐμ (Αθήνα, Εθνικό Ιστορικό Μουσείο)
λιας, πέρασε το βόλι μελίγκι σε μελίγκι. Δείλιασαν οι άλλοι, πέταξαν όπλα και πλάκες, έφυγαν. Έβαλε όλο το στρατό, κουβάλησε ξύλα, φρύγανα, χαμόκλαδα. Βουνά οι σωροί. Ν' ανάψη φωτιά να φθάση η τεράστια φλόγα στην πόρτα της μονής να την κάψη. Όλη τη νύχτα κουβάλαγαν.

Οι πολιορκημένοι έβγαλαν τις καπότες τους κι' ότι μάλλινο είχαν, το βούταγαν στο λάδι, το άναβαν, το πέταγαν στα βράχια, φωτιζόταν ο τόπος, έβλεπαν τους κουβαλητές, έρριχναν, σκότωσαν διακόσιους, πλήγωσαν πολλούς. Δείλιασαν οι άλλοι, σκόρπισαν.

Την άλλη ημέρα μάζεψε πολλά χάλκινα σκεύη κι' έβαλε να τα κτυπάν δαιμονικά. Όλος μαζί ο στρατός του. Να τους ταράξει. Πόλεμος των νεύρων.

- «Νέα μηχανή ετούτη», είπαν οι έγκλειστοι. Κτύπησαν-κτύπησαν, ώρες. Περιμέναν οι Έλληνες να ιδούν τι θα βγη απ' αυτό κι' ανάλογα να πράξουν. Είδε την αφοβία τους ο Μπραΐμης, πριν πάρη ο ήλιος έφυγε.

Στα Λακώματα του Γκιόζα

Στα Λακώματα του Γκιόζα-Μάτι- της Κορινθίας ανέβη στις 20 Ιουλίου. Ανέβασαν τα γυναικόπαιδα στο σπήλαιο της Μπρούμιζας, σάρωσαν πέτρες κατάκορφα αράδ' αράδα οι Έλληνες κι' εφύλαγαν. Την αυγή έφτασαν οι Τούρκοι. Ένας πελώριος άραπας προχώρησε μπροστά αγέρωχα κι' εφώναξε. «Εβγάτε προσκυνήστε να γλυτώστε».

-- «Βρε Τούρκο, σε τρώει το αίμα σου; Τραβήξου, μη μας φορτώνεσαι...» του φώναζαν από τη σπηλιά. Αυτός προχωρούσε. Ροβολάει ο Κέπετζης λίγο πιο κάτω από την κορφή, σημαδεύει, στο σταυρό. Εσωριάστη. Τσάκιζαν οι άλλοι, πισωπάτησαν. Ο Μπραΐμης έστεκε κι' έβλεπε. Λύσσαξε. Διατάζει όλο

το στρατό του να εφορμήση. Από 50-το γιουρούσι.

- «Αφήστε τους, μη ρίξη κανείς. Όσο να σκαρφάλωσαν στα βράχια», είπε ο Κέπετζης. Τους άφησαν σκαρφάλωσαν πολλά λεφούσια.

- «Ρίχτε τις πέτρες, όλες, όλοι μαζί», φώναζε όταν σκαρφάλωσαν πολλοί εχθροί ο Κέπετζης.

Γέροι, γυναίκες, παιδιά κύλαγαν τους σωρούς τις πέτρες κτύπαγαν στων βράχων τις προεξοχές, παρέσερναν κι' άλλες, κτύπαγε η μια στην άλλη κατρακυλώντας μ' ορμή, παράσερναν κείνους που σκαρφάλωναν, τους τσάκιζαν τα όπλα, τα πόδια, τους έλειωναν. Ακουόταν μια βουή σαν να εξερριζώθη ο βράχος. Βογγητιά, κι' αλλαλαγμοί και κορνιαχτός και πάταγος. Σωροί τα κουφάρια στα ριζά του βράχου.

Οι άλλοι που ήταν η σειρά τους ν' ανεβούν, γύρισαν τις πλάτες κι' έφευγαν.

- «Ρίχτε τους τώρα, στο ψαχνό», είπε ο Κέπετζης. Έρριχναν οι πολιορκημένοι στο σωρό. Ο Μπραΐμης λύσσαζε από το κακό του. Άφησε φρουρά μουρτάτες Τούρκους κι' έφυγε ντροπιασμένος.

Οι Τούρκοι άνοιξαν λακριντή με τους κλεισμένους. Τον ήξεραν τον Κέπετζη.

- Μπέσα για μπέσα, ορέ Δημήτρη, έλα να κουβεντιάσουμε.

- Πέστε από φτού, τί θέλετε; - Εμείς, ρε Δημήτρη, είμαστε γαιτόνοι, Λαλαίοι, Μπαρδουνιώτες, Φαναρίτες, Κορινθιοί. Εδώ γεννηθήκαμε, εδώ εξήσαμε... Αδέρφια, από ένα χόμα. Μια πίστη μας χωρίζει. Ελάτε να προσκυνήστε να γλυτώστε και σας από τους βρωμαραπάδες, να ζήσουμε πάλαι σαν αδέρφια. Μην ακούτε τούς τρανούς σας και σκοτωνώστε άδικα...

- Εγώ έλεγα, ρε μουρτάτη, ότι θα ειπής λόγια φρόνιμα... Εμείς, ρε τούρκο, να προσκυνήσουμε ή σεεις; Δεν τρώμε πια ψωμί μαζί... Πολλά χρόνια σας ταΐσαμε στη γη μας με τα κόπια μας... Πάει εκείνος ο καιρός να δουλεύει ο Γιάννης να τρώει ο Σουλεϊμάνης... Κι' άει στη δουλειά σου μη σου ρίξω και μείνης εδεφτού βεργάτης...

- Καλά, ορέ Δημήτρη, θα φύγουμε, μη ντουφεκίσης... Μια χάρη μόνο θα σου ζητήσω.

- Τί χάρη θέλεις;...

- Εσύ εσκότωσες τον αδερφό μου το Ζέκο στο Λεβίδι και του πήρες το ντουφέκι.

- Εγώ... Πόλεμος είναι... Τον νίκησα, του το πήρα... Δεν είχα καλό. Εκείνου ήταν τεφαρίκι. Τόχω και πολεμιά.

- Ρίξε το ντουφέκι του Ζέκου να τ' ακούσω.

- Να σου κάνω τη χάρη.

Γέμισε ο Κέπετζης, έρριξε. Βούιξε ο τόπος, ανηβούιξαν τα βράχια.

- Φίληστο, ρε Δημήτρη... Με γειά σου... Να το χείρεσαι... Αμή δεν έχεις και το ντουφέκι του

Χουσεΐνη; Εσύ τον σκότωσες κι' αυτόν στο Λεβίδι και του το πήρες...

- Αι, ναί, τί το θέλεις;

- Αφού έχεις του Ζέκου, τι τα θέλεις δύο;

- Το θέλω να το ρίχνω.

- Έχε το, καμήνε, μα μη το δώσης σ' άλλον... Μόνο παλληκαριού χέρια αξίζει να το κρατάνε...

Τα βρέφη του Αγίου Φλώρου

Ο Κολοκοτρώνης, με λίγους δικούς του, από τα Δερβένια ετράβηξε τον δημόσιο δρόμο για Καλαμάτα, παίρνοντας κατά πόδι τους Μπραΐμηδες.

Όπου περνούσε έβαζε να βαρέσουν την τρουμπέτα για να τον

ήθελαν με τούτο να γελάσουν τη μάνα να την πιάσουν διότι ενόμιζαν ότι θα την ζαλίση ο πόνος του παιδιού και θα σταθή.

Αυτοί τα είχαν κρεμάσει από τα δένδρα με τη νάκα του το καθένα. Τα ελυπήθηκαν φαίνεται και χάριν φιλανθρωπίας δεν τα εσκότωσαν.

Το θέαμα ήτο λυπηρόν. Είχαν τα χεράκια τους εις το στόμα των και εβύζαιναν τα δακτύλα των και τινα από αυτά βυζαίνοντα, εμαλάκωσαν τόσο πολύ τα δακτύλα των, ώστε εφαγώθησαν, εξεπέτσωσαν, και έβγαينه το αίμα και το εβύζαιναν.

Ο Κολοκοτρώνης εβάρεσε την τρουμπέτα, εφώναζε τον κόσμο που ήταν εδώ και εκεί στα βουνά, κατέβηκαν άνδρες και

ΒΑΣΩ ΚΑΤΡΑΚΗ

ΜΑΝΝΕΣ

(χαρακτική σε πέτρα)

γνωρίσουν και για να ενθαρρύνουν τον κόσμο. Εφώναζε προσκαλώντας τους ανθρώπους να κατέβουν από τα βουνά να τους ιδή και τους εμψυχώση.

Γύριζε ασταμάτητα, γοργά, παντού. Φοβέριζε, έδερνε αλύπητα - φωτιά και τσεκούρι στους προσκυνημένους - έσχιζε τα προσκυνηχάρτια, έβανε και υπόγραφα όρκο πίστεως στο έθνος.

- «Αφού εφθάσαμεν εις τον Άγιον Φλώρον - στα σύνορα Μεσσηνίας και Μεγαλοπόλεως - διηγείται με αφέλια και χάρη ο Φωτάκος, όπου είναι τόπος ωραίος και εβγαίνει κεφαλόβρυσον έχει δε και μεγάλα δένδρα δια ίσκιον, εκεί εύρομεν κρεμασμένα από τα δένδρα ως έξι παιδιά μικρά βυζανιάρικα από πέντε έως επτά μηνών το καθ' ένα, και σπαργαλωμένα καθώς τα είχαν οι μάνες τους.

Είχον δε αποκάμει και δεν ημπορούσαν να κλάψουν καλά. Τρεις ημέρες επέρασαν αφ' ότου είχαν φύγει εκείθεν οι Τούρκοι Αραπάδες, οι οποίοι είχαν κυνηγήσει τις μάνες τους.

Αι οποία διά να γλυτώσουν έρριψαν χάμου τα παιδιά τους, τα οποία οι Αραπάδες παίρνοντες από χάμου τα εβαστούσαν στα χέρια τους, και δείχνοντας αυτά εφώναζαν στη μάνα του καθενός λέγοντας:

- «Μαριά, Μαριά, στάσου να σου δώσω».

γυναίκες... Επήραν και τα παιδιά όσων ευρέθησαν εκεί οι μητέρες, εις δε τα άλλα, όσα δεν είχαν αποκάμει από την πείνα, έδωκαν γάλα γίδινον να φάγουν διά να ζήσουν».

Ο Γ. Τερτσέτης, που είχε ακούσει για τα βρέφη του Αγίου Φλώρου κι' από τον Κολοκοτρώνη κι' από το Φωτάκο, μνημονεύει με δυο ωραίους στίχους του το συγκινητικώτατο αυτό γεγονός, που «αφιερούται εις τας σημερινάς ευτυχείς μητέρας», σε μια στροφή του «νειρού του Βασιλιά», που απήγγειλε την 25 Μαρτίου 1856 στη Βιβλιοθήκη της Βουλής.

Στο ποίημα αυτό ο Τερτσέτης παρουσιάζει όλους πεσόντας αγωνιστάς στον Άδη κι' ο Καποδίστριας τους συνιστά τον Όθωνα, να του ειπούν ό,τι θέλουν.

- Ξεφωνητά, δάκρυα χαράς οι αποθαμένοι χύνουν. Καθώς ακούσαν του σοφού ανδρός την ομιλίαν. Εις το βυζί τα ορφανά χαμογελούν κ' εκείνα, βαμμένο τ' αιχίλακι τους με γάλα και με αίμα...

Στην Τρογωνή της Βυτίνας

Στη θέση Τρογωνή της Βυτίνας η Φωτεινή του Αντρίκου Λιάρου έτρεχε να γλυτώση, αποκομμένη από τους άλλους Βυτιναίους, με το παιδί της στην

ΕΝ ΕΤΕΙ 1964: ΔΥΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΟΤΕ ΜΕΓΑΛΗ ΝΕΟΛΑΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Η πρώτη φωτογραφία είναι βγαλμένη έξω από το τότε ραφείο του Δ. Κουλάκη. Εικονίζονται από αριστερά προς τα δεξιά: Δημήτρης Κ. Κουλάκης, Δημοσθένης Β. Ζερβογιάννης, Γιώργης Ν. Σωτηρόπουλος, (+) Γιώργης Φ. Παπαμανωλόπουλος (Γκούνης), Μιχάλης Αθ. Δάλλκος και Γιάννης Γ. Κοκορέλης.

Η δεύτερη φωτογραφία είναι βγαλμένη στο τότε εξοχικό της νεολαίας, όπου μακαρίτη μπάμπη Κουγεμίτρου (Κουμπάρακη).

Εικονίζονται: ο Μιχάλης Αθ. Δάλλκος καθιστός, ο Γιώργης Σωτηρόπουλος (Κατσιουλιέρης) όρθιος και στο βάθος το αφεντικό του μαγαζιού, ο μακαρίτης Μπάμπης. Δίπλα από τον Γ. Σωτηρόπουλο στην θιρινουόλα φαίνεται η πραμάτεια του καταστήματος.

Τις φωτογραφίες κρατούσε στο Αρχείο του ο Μιχάλης Αθ. Δάλλκος. Τον ευχαριστούμε.

Πάνος Χ. Ευσταθίου
Πρόεδρος Συλλόγου Κανδυλιωτών

ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΛΕΜΕ ΕΤΣΙ

- Από το βιβλίο του Τάκη Νατσούλη «Λέξεις και φράσεις παροιμιώδεις» - έκδοση Κώστα Σμυρνιωτάκη, σας παραθέτουμε τις παρακάτω τρεις:

«Μας άλλαξαν τα φώτα»

Μια παράξενη συνήθεια στην Αγγλία ήταν να καταρώνουν τους λαθρέμπορους. Τους κρεμούσαν στις ακτές της θάλασσας, τους άλειβαν με πίσσα και τους άφηναν εκεί να αιωρούνται βδομάδες, μήνες και χρόνια, καμιά φορά. Έβαζαν δε τις κρεμάλες σε απόσταση πάνω στους βράχους της παραλίας. Αυτή η απάνθρωπη συνήθεια κράτησε ως τα τελευταία, σχεδόν, χρόνια. Στα 1822, έβλεπε κανείς στον πύργο του Δούβρου τρεις τέτοιους κρεμασμένους. Η Αγγλία έκανε τα ίδια με τους κλέφτες, τους εμπρηστές και τους δολοφόνους. Ο Τζων Πέιντερ, που έβαλε φωτιά στα ναυτομάγαζα του Πόρτσμουθ, κρεμάστηκε και καταρρώθηκε στα 1776. Ο αβάς Κόγερ τον ξαναείδε στα 1777. Ο Πέιντερ ήταν αλυσοδομεμένος και κρεμασμένος πάνω από τα ερείπια που είχε προξενήσει ο ίδιος, τον φρεσκοπίσσωσαν δε από καιρό σε καιρό, για να διατηρείται. Τέλος, τον αντικατέστησαν ύστερα από τέσσερα χρόνια. Με τον ίδιο τρόπο οι Βυζαντινοί τιμωρούσαν πολλούς εγκληματίες, που έκαναν, έτσι, χρέη φαναριών!... Τους έβαζαν, δηλαδή, φωτιά στα πόδια και τους άφηναν να καίγονται σαν λαμπάδες. Και φαίνεται πως οι δολοφόνοι ήταν πολλοί την εποχή εκείνη, αφού για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα φώτιζαν τον Κεράτιο κόλπο. Αργότερα, όμως, τους αντικατέστησαν με αληθινούς πυρσούς. Αυτοί, ωστόσο, που ήθελαν να καίγονται οι εγκληματίες, έλεγαν δυσαρσητημένοι: «Μας άλλαξαν τα φώτα».

«Μας έβαλε φέσι»

Την εποχή που οι Αλβανοί έκαναν επιδρομές στην Πελοπόννησο, οι Έλληνες, για να γλιτώσουν από το χατζάρι τους, ανέβαιναν στα βουνά ή καταφεύγανε στα διάφορα νησιά του Αιγαίου και του Ιονίου.

Κάποτε, όμως, μερικοί Τριπολιτιώτες, που είχαν αρχηγό τους το Νικητάκη Φραγκιά, αποφάσισαν να στήσουν καρτέρι στους Αρβανίτες και να τους χτυπήσουν, μόλις έκαναν να πατήσουν το πόδι τους στα γύρω χωριά. Έτσι κι έγινε. Ένα βράδυ, το καρσούλι ειδοποίησε τον καπετάν Φραγκιά για την εμφάνιση μιας μεγάλης συμμορίας. Εκείνος ξύπνησε, τότε, τα παλικάρια του κι όλοι μαζί, με τα καριοφίλια στο χέρι, τράβηξαν να πιάσουν τα περάσματα. Έτσι, μόλις είδαν τους Αλβανούς να πλησιάζουν, τους κύκλωσαν απ' όλα τα σημεία κι άρχισαν να τους χτυπούν. Οι Αλβανοί αποδεκατίστηκαν. Αλλ' ένας Έλληνας, ο Γιάννης Παπατζώρης, για ν' αστειευτεί με τους συντρόφους του, φόρεσε ένα αλβανικό φέσι κι άρχισε να φωνάζει αρβανίτικα, πως έρχονται, δήθεν, επικουρίες. Κάποιοι, όμως, απ' όλους, ο Λιάκος Ζαφείρης, που δεν κατάλαβε το αστείο και τον πέρασε πραγματικό Αλβανό, σήκωσε το τουφέκι του και τον σημάδεψε. Το μολύβι τον βρήκε στην καρδιά και τον άφησε στον τόπο. Ωστόσο, μερικοί από τους αρματολούς είπαν, ότι ο Ζαφείρης σκότωσε επίτηδες τον Παπατζώρη, επειδή ο τελευταίος του χρωστούσε κάτι χρήματα, που δεν του τα 'δινε. Από τότε, για όποιον μας οφείλει και δεν μας πληρώνει, λέμε ότι «μας έβαλε φέσι».

«Το αντρόγυνο της Αγίας Παρασκευής»

Στην παλιά Αθήνα, κοντά στο Θησείο, υπήρχε κάποτε η συνοικία της Αγίας Παρασκευής, που δεν υπάρχει σήμερα. Σε κάποιο μοναχικό σπιτάκι κατοικούσε ένα αντρόγυνο: Ο Θάνος και η Παγώνα Παγιαυλή. Ο κόσμος τους έβλεπε και τους ζήλευε, γιατί έμοιαζαν «σαν δύο αληθινά πιτσουνάκια», όπως γράφει ένας παλιός χρονικογράφος. (Δ. Καμπούρογλου).

Το ζευγάρι αυτό είχε γίνει υπόδειγμα για τους άλλους παντρεμένους και όλοι προσπαθούσαν να μιμηθούν «το αντρόγυνο της Αγίας Παρασκευής». Ένα βράδυ, μερικοί φίλοι πέρασαν έξω από το σπίτι τους κι άκουσαν γυναικείες φωνές και κλάματα. Κατάλαβαν τότε πως ο άντρας έδερνε τη γυναίκα του. Δεν είπαν τίποτα κι έφυγαν. Την επομένη το αντρόγυνο παρουσιάστηκε σαν να μην είχε συμβεί απολύτως τίποτα. Αυτό κράτησε περισσότερο από μήνα, ώσπου από στόμα σε στόμα μαθεύτηκε το μυστικό: Κάθε νύχτα τις έτρωγε η Παγώνα από τον Θάνο και την ημέρα παρουσιάζονταν σαν το πιο αγαπημένο και ευτυχισμένο ζευγάρι της Αθήνας. Από τότε όταν βλέπουμε κανένα αντρόγυνο να υποκρίνεται το αγαπημένο, λέμε ότι μοιάζει με το αντρόγυνο της Αγίας Παρασκευής.

«Μήπως είδατε τον Παναγή;»

Είναι μια φράση που γεννήθηκε στον καιρό της Γερμανικής Κατοχής, στα Μέγαρα της Αττικής.

Ο Παναγής ήταν ένας απατεωνίσκος, που στις μαύρες μέρες της κατοχής, εξαπάτησε μερικές αθώες κοπέλες με την υπόσχεση του γάμου και, αφού τους «μάσησε» αρκετά, τους όρισε και την ημέρα που θα τις παντρευόταν. Τους έδωσε λοιπόν «ραντεβού», την ίδια ημέρα και ώρα στην ίδια εκκλησία και αυτός όπου φύγει-φύγει. Οι άμοιρες κοπέλες μάταια περιμέναν τον ερχομό του' και οι συγγενείς τους ρωτούσαν όποιον έβλεπαν να έρχεται: «μήπως είδατε τον Παναγή;». Η φράση λέγεται, όταν κάποιος σου δώσει υπόσχεση και το σκάσει.

Επιλογή Παναγιώτη Χρ. Ευσταθίου, Πρόεδρου Συλλόγου Κανδυλιωτών «Η ΠΡΟΟΔΟΣ»

αγκαλιά. Άγριος άραβας την είδε και την επήρε του κυνήγου. Έτρεξε αυτή, πήδαγε θάμνα και βράχια σφίγγοντας το παιδί στο στήθος της. Δεν άντεξε. Την έφτασε ο Άραβας στο χείλος του γκρεμού, στο βράχο τον «Κότρωνα» της Βυτίνας. Ένοιωσε την ανάσα του στο σβέρκο της. Άφησε ευθύς το παιδί κατάχαμα - δεν άντεξε να το πάρη μαζί της στο θάνατο - κι' εσήκωσε μάτια και χέρια προς τον ουρανό.

- «Ρίξε φωτιά και κάψε, Θέ' μου, τους κακούς που φέρνουνε τον πόλεμο...» Κι' έγειρε να γκρεμιστή.

Άρπαξε στα χέρια του το παιδί ο αράπης.

- «Μη... Μη... Μαριά!...» - όλες τις φώναζαν «Μαριά» οι αράπηδες - έλα να σο το δώσω...» Της φώναζε σηκώνοντας ψηλά το παιδί με τα χέρια του.

Η Φωτεινή του Λιάρου από τη Βυτίνα εσήκωσε το χέρι, τον εφασκέλωσε κατάμουτρα ως έφτανε κοντά της, έρριξε στο παιδί της ματιά ανέκφραστο πόνου μητρικού κι' έπεσε στο βράχο. Κατρακυλώντας επιάστηκαν τα χοντρά υφαντά φουστάνια

της σ' ένα δένδρο στο βράχο κι' έμειν' εκεί κρεμασμένη.

Ο αράπης έμεινε ξερός με το παιδί στην αγκαλιά. Δεν ήξερε τι να το κάμη. Το παιδί εβάζε στα χέρια του Αράπη. Το άκουε η μάνα κρεμασμένη στο βράχο κι' εσπάραζε.

Στο γεφύρι της Κυράς

Η Άννα του Τρίγκα έτρεχε με τα έξι παιδιά της να φτάση το γεφύρι της Κυράς στο Λάδωνα για να περάση αντίπερα. Την έφτασαν οι τουρκαρβαντιάδες. Πέταξε ένα - ένα τα παιδιά μες στα νερά του Λάδωνα. Κι' αυτή με το μικρό στην αγκαλιά γύρισε εφασκέλωσε τους διώχτες της κι' έπεσε κι' αυτή με το παιδί στον ποταμό. Οι εχθροί στάθηκαν και την κύτταζαν κατάπληκτοι, που έπλεε μέσα στα νερά και πάλαιβε να σώση τα παιδιά της. Ποιό να πρωτοφτάση. Οι άγριοι στην όχθη γέλαγαν αναίσθητα, αναίσθητοι με το θέαμα. Εκείνη τα τρία τα συμάζεψε, τα έβγαλε στην όχθη αντίπερα, σφίγγοντας το μικρό στη μασγάλη με τον αγκώνα της. Τ' άλλα τα έσερνε από τα χέρια και τα πόδια τους πλεχταριά, ανάκατα. Και ξαναγύρισε να βρη και τ' άλλα.

Το ένα το έσερνε το σκυλί της, που την επήρε καταπόδι, επήρε το αχνάρι της, την έφτασε στην ποταμιά κι' έπεσε στο ποτάμι. Εδάγκωσε το παιδί απ' το ρούχο, το έσυρε το έβγαλε στην όχθη.

Έχασκαν οι άγριοι εχθροί στην άλλη οχθιά. Η μάνα τα πέταξε μούσκεμα στο χώμα, αγκάλιασε του σκυλιού το κεφάλι, το φίλησε. Κι' εγύρισε, εσήκωσε και τα δυο της χέρια προς τον ουρανό με ένα βαθύ αναστεναγμό!

Στα Τσιπιανιά και στου Σάγκα

Στα Τσιπιανιά και του Σάγκα, στ' απότομο βουνό, οι μάνες είχαν στις σπηλιές τα παιδιά τους κι' αυτές φύλαγαν άγρυπνες φρουροί. Φάνηκαν οι Μπραίμηδες. Ανέβαιναν την απότομη πλαγιά. Οι μάνες με θαυμαστή γοργότητα κύλαγαν πέτρες από τους βράχους. Τις είχαν έτοιμες.

Δεν μπόρεσε να προχωρήση κανείς. Πολλοί τσακίστηκαν. Ο ίδιος ο Μπραίμης, καβάλα σ' ένα γαϊδούρι - τ' άλογα δεν μπορούσαν εκεί να ανεβούν μπροστά - μπροστά, πάσχιζε να φθάση στις σπηλιές του Σάγκα. Κινδύνεωε

να πιαστή αιχμάλωτος από τις μανάδες.

Τούτος ο πετροπόλεμος στα Τσιπιανιά βάστηξε έξι ώρες.

Στο Καστράκι της Κλουκίνας, πάνω στο Χελμό, είχαν οχυρωθή ο Νικολής Σολιώτης, ο Σωτηράκης Χαραλάμπης και οι Πετμεζαίοι. Στο Λυκοβούνι είχαν τα γυναικόπαιδα. Ως δύο χιλιάδες.

Μια αράπισσα, δούλα του Αναγνώστη Πετμεζά, είχε το παιδί του Γιώργη και την κόρη του Αναγνώστη. Κι' έτρεχε να φθάση στο Λυκοβούνι. Δυό αράπηδες την είδαν, της φώναξαν αράπικα να σταματήση. Εκείνη έτρεχε, έφθασε σ' ένα γκρεμό, κώλωσε. Την έφτασαν. Γυρίζει απότομα, μια σπρωξιά δίνει στον πρώτο αράπη, τον ρίχνει μ' ορμή πάνω στον άλλον και γκρεμίζονται και οι δυο στα μυτερά βράχια.

Τ' αγάπαγε τα παιδιά η αράπισσα, σα μάνα.

Στα χωριά Ψάρι και Καλλιάνι Αντίκρου στα χωριά Ψάρι και Καλλιάνι της Κορινθίας σε δυο σπηλιές στον πανώψηλο απότομο βράχο ήταν τρακόσια γυναικόπαιδα. Μητέρες με παιδιά. Τρεις

ημέρες πάλαιψε ο Μπραίμης να φθάση στις σπηλιές να τα πιάση. Έστεκε αντίκρου στον θεόρατο βράχο, κατάκαμπα, κι' έδινε διαταγές. Θειάφι, καπνό, φωτιά, απανωτά γιουρούσια διάταζε. Οι σπηλιές έμειναν ατράνταχτες. Οι μανάδες, με μόνη δύναμη το μητρικό τους πόνο, έσβεναν τις φωτιές, έδιωχναν τον καπνό κι' αμύνονταν πεισματερά στ' απανωτά γιουρούσια. Ο σερασκέρης έφυγε σφίγγοντας τα δόντια του από τη λύσσα του και τη ντροπή του.

Στο Μπογιατί και στο Άργος Στο Μπογιατί ο παπα Βασίλης από το Αρκουδόρεμα φύλαγε μόνος του τα παιδιά με τις μάνες, κρυμμένα στη σπηλιά Βέρα Κορί. Στην έφοδο των Τούρκων εστάθη κι' έρριχνε γοργός απ' όλες τις πολεμίστρες, όσο που οι εχθροί τσάκισαν κι' έφυγαν ντροπιασμένοι.

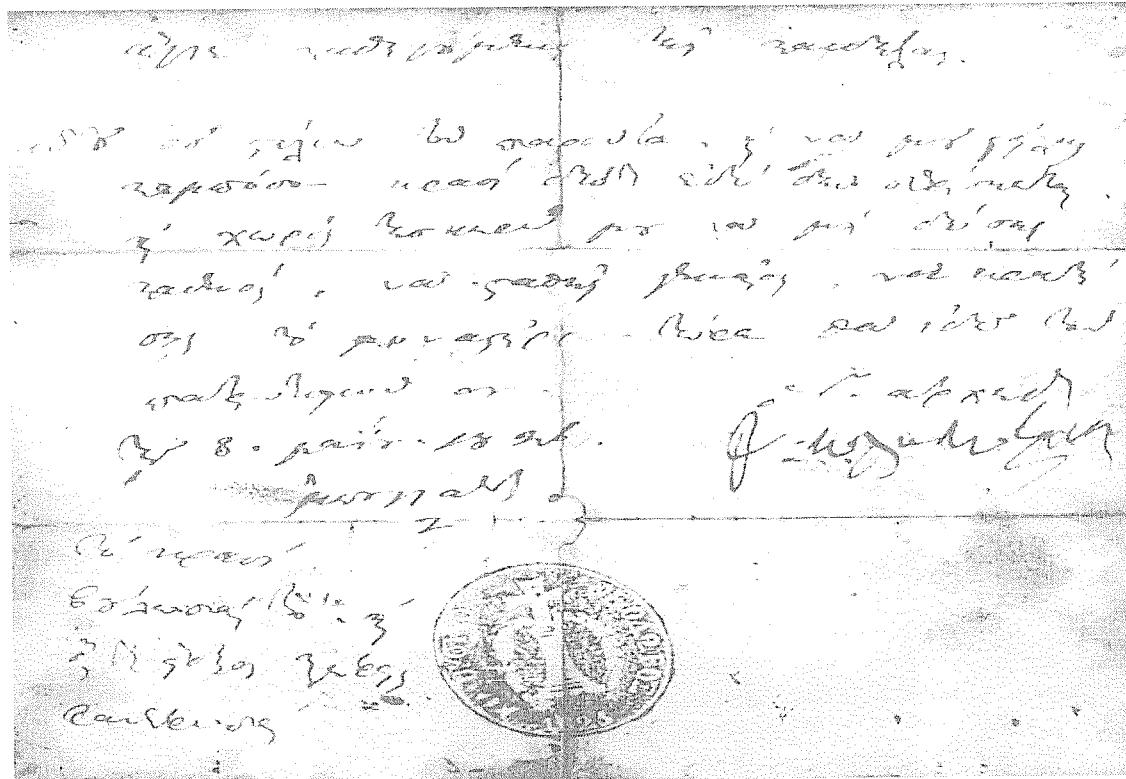
Στα σπήλαια της Άγιας Ιερουσαλήμ και του Βάρδα του Άργους, ήταν τα γυναικόπαιδα του Άργους. Δέκα γέροι είχαν την έννοια τους. Κι' ως έφθασαν οι Τούρκοι, γέμιζαν οι μάνες κι' έρριχναν οι παππούδες. Οι Τούρκοι πισωπάτησαν.

ΑΓΗΣΙΛΑΟΣ ΤΣΕΛΑΛΗΣ

Η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΗΓΟΥΜΕΝΟ ΚΑΛΛΙΝΙΚΟ ΤΟΥ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΚΑΝΔΥΛΑΣ ΣΤΙΣ 8 ΜΑΪΟΥ ΤΟΥ 1826

Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης (Αθήνα, Γεννάδειος Βιβλιοθήκη)

Και καθαρογραμμένη η επιστολή, για να διαβάζεται πιο καλά, έχει ως εξής: Άγιε καθηγούμενε της Κανδήλας αυτού σου στέλνω τον παρόντα, και να μου στείλεις καμπόσο κρασί διότι εδώ δεν ευρίσκεται, και χωρίς τεσκερέ μου να μη δώσης κανενός, να σταθής γενναίος, να κρατήσης το μοναστήρι. Τώρα θα ιδώ τον πατριωτισμόν σου.

Τη 8 μαΐου 1826 Μπουγιατί Γ. (ενικός) αρχιστ(ράτηγος) Θ. Κολοκοτρώνης Το κρασί βούλωσέ το και ό,τι (.....) ξέρεις φανέρωσε.

Το πρωτότυπο της επιστολής βρίσκεται στην Ιερά Μονή Κανδύλας υπογραμμένη από τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη με την σπάνια σφραγίδα του μεγάλου Αρκάδα Ήρωα της Ελληνικής Επανάστασης. Βλέπουμε τον Σταυρό στην μέση της σφραγίδας του Κολοκοτρώνη, διότι όπως ξέρομε όλοι από την ιστορία ήταν πολύ πιστός στην ορθόδοξη θρησκεία και πίστευε ότι με την βοήθεια του Θεού θα απελευθερωνόμαστε, όπως και έγινε. Γύρω από τον Σταυρό γράφει το όνομά του: Θεόδωρος Κολοκοτρώνης.

Το κρασί που γράφει να του στείλει ο ηγούμενος κατά μία άποψη, εννοεί πολεμοφόδια και ο τεσκερές που αναφέρει είναι χωρίς την εντολή του να μην δώσει κανενός.

Πάνος Ευσταθίου Πρόεδρος Συλλόγου Κανδυλιωτών «Η Πρόδος»

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΛΛΑΣ ή ΤΣΟΠΑΝΑΚΟΣ Ο ΛΑΪΚΟΣ ΣΤΙΧΟΥΡΓΟΣ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΚΕΛΑΔΟΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΗΣ ΤΟΥ 1821 ΑΠΟ ΤΗ ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ ΤΟΥ ΦΑΝΗ Δ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ-ΜΠΛΟΥΤΑ

Πριν από 189 χρόνια (Μάιος του 1821) έγιναν δύο από τις περιφημότερες νικηφόρες μάχες των αγωνιστών του Εικοσιένα, στο Βαλτέτσι και στα Δολιανά, οι πρώτες των σκλάβων αδελφών μας οι οποίες τους έδωσαν δύναμη και κουράγιο να συνεχίσουν τον αγώνα με την τότε πανίσχυρη Οθωμανική Αυτοκρατορία. Τα γεγονότα αυτά διαδόθηκαν από στόμα σε στόμα και ενεθάρρυναν τους Έλληνες. Ένας κουτσός και καμπούρης που ζούσε τότε, έφτιαχνε στίχους επίκαιρους και διασκεδάζε τα Ελληνικά στρατεύματα και μπουλουκία της περιοχής μας. Ο λαϊκός αυτός τραγουδιστής και στιχουργός λεγόταν Παναγιώτης ΚΑΛΛΑΣ ή Τσοπανάκος και κατάγονταν από την Δημητσάνα της Γορτυνίας. Το όνομά του «Τσοπανάκος» του το έδωσαν, καθώς αναφέρει ο Διονύσιος Κόκκινος στο έργο του «Η Ελληνική Επανάσταση» γιατί τραγουδάγε γλυκά σαν τον τσοπανάκο, το πουλί.

Ο Τσοπανάκος ήταν μικρόσωμος, κουτσός και καμπούρης κι αφού δεν μπορούσε τίποτα άλλο να προσφέρει στην αγωνιζόμενη Πατρίδα, προσέφερε την φυσική του διάθεση, τα τραγούδια και τα κλέφτικα που τα τραγουδούσε θαυμάσια. Πήγαινε σε όλα τα στρατεύματα της περιοχής και τον υποδέχονταν εγκάρδια με νταούλια και πίπιζες.

Στην πορεία του χρόνου άρχισε να φτιάχνει στίχους ταιριασμένους με την επικαιρότητα, έχοντας σχέση με μάχες κατά τόπους, με ονόματα Καπεταναίων και παληκαριών. Έγινε έτσι αχώριστος φίλος και σύντροφος όλων και όλοι τον αγαπούσαν.

Ο ήρωάς του ήταν ο Νικητάς Σταματελόπουλος, ο Τουρκοφάγος ή Τουρκοπελέκας όπως τον έλεγαν, τον οποίο ο Τσοπανάκος θαύμαζε πολύ και τον ακολουθούσε πάντοτε στις εκστρατείες του.

Την ιδική του αγάπη, ο Νικηταράς την εξεδήλωσε στον Τσοπανάκο, χαρίζοντάς του το 1822 ένα άλογο λευκό κολοβό, που είχε χάσει την ουρά σε κάποια μάχη. Το σπουδαίο, κατά τ' άλλα, αυτό άλογο προέρχονταν από τα λάφυρα κάποιας μάχης και του το είχαν χαρίσει οι στρατιώτες του. Αλλ' ο ανιδιοτελής Νικηταράς, που ποτέ δεν επήρε κανένα από τα πλούσια λάφυρα, το εχάρισε στον Τσοπανάκο. Ο φτωχός Τσοπανάκος το δέχτηκε, αλλά σε λίγο καιρό έστειλε στο φίλο του Νικηταρά ένα λιγόλογο τετράστιχο: «Το δώρο σου Νικηταρά / είν' άλογο χωρίς

Ο Νικηταράς (Αθήνα, Γεννάδειος Βιβλιοθήκη)

νουρά / ή μου στέλνεις το κριθάρι, / ή σου στέλνω το τομάρι». Ο Νικηταράς γέλασε πολύ κι έδωσε εντολή να του δίνουν και κριθάρι για τ' άλογό του από τις προμήθειες του στρατοπέδου του. Τον περίφημον αυτόν Τσοπανάκο, μας τον παρουσιάζουν πολλοί ιστορικοί δικοί μας και ξένοι. Ο δημοσιογράφος και πολιτικός Ιωάννης Φιλήμων (1798-1874) γράφει:

«Το στρατόπεδο των Τρικόρφων είχε και τον ιμνωδόν αυτού. Τσοπανάκος τις εκθειςόας, ανήρ δυσμορφότατος, κυφός και ολονέν νάνος, παρουσιάσθη νέος της εποχής Τυρταίος, εξάπτων τον ενθουσιασμόν των στρατιωτών». Ο Ιταλός φιλέλλην Ιωσήφ Πέκιο έγραψε για τον Τσοπανάκο στο 1825: «Πρότινος απέθανεν εις την Τρίπολιν ένας κάποιος Kalas (Κάλλας) από την Δημητσάναν, αποκαλούμενος Σαμπανάκος (=Τσοπανάκος), ο οποίος, αδικημένος από την φύσιν με δύο καμπούρες είχε λάβει όμως απ' αυτήν το δώρο του να αυτοσχεδιάζει, χωρίς να γνωρίζει ανάγνωση, ούτε γραφή, έψαλε σε στίχους την ιστορία της Ελληνικής Επανάστασης. «Δεν κατόρθωσα να συλλέξω παρά τα δύο τρίτα περίπου των στίχων του τούτων. Υπάρχουν ανάμεσα στ' αυτούς, εδώ κι εκεί, επιτυχείς λάμψεις, πολλές ραψωδίες άξιες προσοχής από το σύνολό τους».

Ο θάνατος του Τσοπανάκου συνέβη στις αρχές του 1825, γιατί στα 1824 τον είχε ιδεί και τον είχε ακούσει να τραγουδάει στο Άργος ένας Ελληνοαμερικανός, ο οποίος το σημειώνει στις αναμνήσεις του από την Ελλάδα για τον αγώνα του 1821. Φαίνεται, μάλιστα, πολύ πιθανόν πως θα πέθανε τον Ιούνιον του 1825, πηγαίνοντας για την Δημητσάνα. Την εποχήν αυτή ως γνωστόν υπάρχουν τα κορόμηλα. Κάπου κάθισε κι έφαγε πολλά, εν συνεχεία τον έπιασε δυνατός πόνος στο στομάχι και πυρετός και έτσι απέθανε. Ετάφη στην γενέτειράν του Δημητσάνα. Η μνήμη του είναι και θα είναι αιώνια, όπως και όλων των ηρώων του 1821.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ ΤΗΣ ΤΡΙΠΟΛΙΤΣΑΣ

Του Μιχάλη Αλεξ. Προκόπου

Το παλαιότερο νοσηλευτικό ίδρυμα που απαντάμε στην Τριπολιτσα, μετά την απελευθέρωση, υπήρξε ένα υποτυπώδες Λωβοκομείο, ο πρόδρομος του σημερινού Παναρκαδικού Νοσοκομείου. Το Λωβοκομείο συντηρούσε ο Δήμος Τρίπολης από τον φτωχό προϋπολογισμό του, από τα πρώτα σχεδόν χρόνια της συστάσεώς του, καταβάλλων τα τροφεία των ευρισκομένων σε αυτό απομονωμένων ενδεών λεπτών. Η απαίσία νόσος, όπως και σε άλλα μέρη της πατρίδας μας, είχε εξαπλωθεί και ως εδώ, διαδόθηκε δε με την εισβολή των Τουρκοαιγυπτιακών στρατευμάτων του Ιμπραήμ. Το θλιβερό εκείνο ίδρυμα της μακρινής εποχής είχε εγκατασταθεί και λειτουργούσε στην παλιά οικία του Αξ/κού της Φάλαγγος Γεωργ. Καρακατσάνη, ευρισκομένη έναντι του Ναού Ν. Παύλου, κατεδαφισθείσα αργότερα, όπου λειτουργήσε ο θερινός κινηματογράφος «Απόλλων» και αργότερα ο κινηματογράφος «Αρκαδία» που εδώ και μια 20ετία έχει μετατραπεί σε εμπορικό κέντρο.

Η οικία αυτή ήταν λιθόκτιστος και συνόρευε με το Τουρκικό λουτρό του ΤΕΦΤΕΡ ΚΕΧΑΓΙΑ, που όπως λέγουν ήταν έγκλημα η κατεδάφισή του.

Ο διακεκριμένος Νομικός και ιστοριοδίφης Δημ. Αθανασιάδης, σε κάποιο σημείωμά του στα 1951, σημειώνει, για τον τελευταίο τρόφιμο του ιδρύματος αυτού, τα εξής:

«Τελευταία δέ απέμεινε ζώσα εν τώ ερειπίω γραιία τίς μαύρη, κατάλοιπον Τουρκικών, τό τελευταίον ίσως λείψανον προσωπικού τού νοσηλευτικού ιδρύματος».

Ο οικοπεδικός χώρος στον οποίο είχε ανεγερθεί η οικία Καρακατσάνη είχε περιέλθει προ πολλού εις αυτόν από σχολάζουσα κληρονομιά. Το 1884 περιήλθε στην υπερθεμίαστρια Βασιλική Χήρα Νικολάου Γεωργιάδου, μητέρα του άλλοτε καθηγητού Πανεπιστημίου Αθηνών Ιωάννου Γεωργιάδου. Από τότε πέρασαν πολλά χρόνια μέχρι την ημέρα κατά την οποία το παλιό φιλανθρωπικό όνειρο των Τριπολιτών, η ίδρυση Νοσοκομείου, λάβει σάρκα και οστά.

Το έτος 1864, ακριβώς την 10η Δεκεμβρίου, απεβίωσε σε ηλικία 70 ετών στην Τρίπολη ο εύπορος έμπορος από το Ροί-

νό, ονόματι Σαράντος ο προσκυνητής, γιος παπά, ο επιλεγόμενος Παπασαραντόπουλος. Αυτός είχε παντρευτεί δύο φορές και η δεύτερη γυναίκα του καταγόταν από την Σμύρνη, ονομαζόταν δε Κοκκίνου Παναγιώτα. Επισκεπτόμενος τους Αγίους Τόπους έλαβε τον τίτλο του Χατζή, κι έτσι μετονομάστηκε σε Χατζησαράντον. Οι μετέπειτα απόγονοί του διέπρεψαν και έλαβαν επιφανείς θέσεις στην κοινωνία και την πολιτεία. Αφού απεβίωσε άφησε σοβαρό κληροδότημα για φιλανθρωπικό σκοπό και ιδίως για την ίδρυση ευπροσώπου Δημοτικού Νοσοκομείου. Εκτελεστή της διαθήκης του όρισε τον Χρήστον Στεφανόπουλον, δικηγόρο εκ των πρώτων διορισθέντων στο Πρωτοδικείο της Τρίπολης. Ακόμη για την εκτέλεση της διαθήκης Χατζησαράντου ο Δήμος Τρίπολης προέβη, δύο μήνες μετά τον θάνατό του, την 10-02-1865, στον διορισμό Αδελφάτου για να αναλάβει το κληροδότημα και φροντίσει για την ανέγερση Νοσοκομείου. Παρ' όλα αυτά πέρασαν ήδη δύο χρόνια και ύστερα από επιμονή και πολλές ενέργειες του διορισθέντος Αδελφάτου, προεδρευομένου υπό του τότε Δημαρχού τος Τρυφ. Τριανταφυλλάκου παρέδρου, το Υπουργείο Οικονομικών με το υπ' αριθ. 82 παραχωρητήριό του της 8ης Σεπτεμβρίου 1866 (Αρχείο Δήμου Τρίπολης) παρεχώρησε δωρεάν στον Δήμο Τρίπολης το ονομαζόμενο τότε Εθνικό γήπεδο (προφανώς κρατικών εννοούσε) που ήταν τέσσερα (4) στρέμματα και μέτρα 17 στην θέση (Φρέαρ Αγ. Νικολάου, ιδιοκτησίας της πρώην Μονής του Αγίου Νικολάου Τρίπολης, για να χρησιμοποιηθεί για την ανέγερση Δημοτικού Νοσοκομείου.

Το περίφημο τούτο «Φρέαρ» ήταν γνωστό στους πολύ παλαιότερους στην Τρίπολη ως το Πηγαδάκι των Στρατώνων (το οποίος όλως ανεξήγητα και κακώς η τότε Διοίκηση του 11ου Συντάγματος κατέχωσε την 10ετία του 1940, αγνοώντας ή παραβλέποντας τις πολλές και ιστορικές γύρω από αυτό, αφιμαχίες κατά την πολιορκία της Ντροπολιτσίας). Η παραχωρηθείσα δωρεάν κρατική έκταση άγνωστο για ποιο λόγο (και ευτυχώς όπως διατυπώθηκε εκ των υστέρων), καίτοι είχε επιλεγεί κατάλληλη από Υγειονομική Επιτροπή που είχε συσταθεί γι' αυτό, αγνοήθηκε από το Αδελφάτο, το οποίο επιδόθηκε, κατόπιν εγκρίσεως του Δημοτικού Συμβουλίου, στην ανεύρεση άλλου καταλληλοτέρου χώρου, περί την πλατεία όμως του Άρεως και μέχρι του ποσού των 600! δραχμών. Κατέληξαν δε μετά από δύο ολόκληρα χρόνια, την 30η Μαΐου 1868, στην απόφαση αγοράς του οικοπέδου «του γέροντος Κων. Σχινά και των υιών του Φωτίου και Γεωργίου, εξ 7 στρεμμάτων και αντί 250 δρχ. κατά στρέμμα». Το οικοπέδο

τούτο υπήρξε ολόκληρος η περιοχή επί της οποίας ανοικοδομήθηκαν για Νοσοκομείο ο πρώτος όροφος και ύστερα ο δεύτερος, πλην όμως αντί Νοσοκομείου, ο Δήμος Τρίπολης παρεχώρησε στην συνέχεια το κτίσμα, για λόγους οικονομικής προαγωγής της Τρίπολης, στο νεοϊδρυθέν με τον Νόμο ΩΝΘ Διδασκαλείο Πελοποννήσου, του οποίου ως έδρα ορίσθηκε, με το από 25 Αυγούστου 1880 Β. Δ/μα, η Τρίπολη. Η λειτουργία του Διδασκαλείου άρχισε την 1η Οκτωβρίου 1880 και έτσι το νεοαναγερθέν κτίσμα για Νοσοκομείο περιήλθε στην Παιδεία και η Τρίπολη στερήθηκε για πολλά χρόνια νοσηλευτικής ευπροσώπου στέγης.

Το Διδασκαλείο Πελοποννήσου που το 1934 μετονομάστηκε σε Παιδαγωγική Ακαδημία Τριπόλεως, λειτούργησε μέχρι και το έτος 1992 ήτοι επί 112 χρόνια συνολικά, οπότε η έδρα της μεταφέρθηκε στην Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Πατρών, αφού αναβαθμίσθηκε από 2ετούς φοίτησης σε 4ετούς, σύμφωνα με το Ν. 1566/1985.

Ο Τριπολιτσιώτης Χαράλαμπος Σπηλιόπουλος που από νεαρής ηλικίας είχε φύγει στην Αίγυπτο και είχε διαπρέψει εκεί στο εμπόριο, επιστρέφοντας στην Ελλάδα εγκαταστάθηκε στην Αθήνα και εγκαταλείποντας τα εγκόσμια άφησε όλη του την περιουσία για νοσοκομείο στην ιδιαίτερα του πατρίδα.

Επίσης, ο Γρηγόριος Δαρειώτης, κι αυτός Τριπολιτσιώτης, που διέπρεψε ως φαρμακοποιός στην Αθήνα, το 1893 άφησε μεγάλη ακίνητη περιουσία στο Δήμο Τρίπολης για την ίδρυση πτωχοκομείου και νοσοκομείου.

Μια καλογοριά, ονόματι Αναστασία Δεμίστιχα, καταγομένη από το χωριό Ρηγανοχώρι Ανατολικής Μάνης, κατόπιν ονείρου καθώς λέγεται, είχε βρει στην Τρίπολη σε οικοπέδο εικόνα της Παναγίας κι έτσι έχτισε σ' αυτό, το 1880, το ναό της Ευαγγελίστριας, ο οποίος υφίσταται και λειτουργεί μέχρι σήμερα.

Με τις δωρεές, λοιπόν, των δύο Τριπολιτσιωτών που προαναφέρθηκαν, με προσφορές αφανών και με εράνους που είχε κάνει η μοναχή θεμελιώθηκε από την ίδια το Νοσοκομείο «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ», δίπλα στο ναό της Ευαγγελίστριας από τον οποίο επήρθε και το όνομα.

Τα εγκαίνια λειτουργίας του έγιναν το 1913 και ελειτούργησε εκεί ως το 1952, οπότε μετεγκατεστάθηκε στις παρυφές της Τρίπολης, στο καινούριο κτήριο που έχτισαν οι Παναρκαδές των Η.Π.Α., με το όνομα «Παναρκαδικό Νοσοκομείο η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ», που στην εποχή του ήταν το καλύτερο των Βαλκανίων.

Στο παλιό κτήριο λειτούργησαν αρχικά οι Υγειονομικές Υπηρεσίες του Νομού και μετά στεγάστηκε εκεί το Παναρκαδικό Αρχαιολογικό Μουσείο.

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία

Τρίπολη, Δεκέμβριος 2009

Από την Αρκαδία...
στον πύργο του Νιουμπάι!

Με τον παραπάνω τίτλο και με υπότιτλο «Έλληνας πίσω από το ψηλότερο κτίριο του κόσμου», ΤΑ ΝΕΑ της 12-1-10, με το ρεπορτάζ του Γ. Αράπογλου, εμάς τους Αρκαδές, μας ανεβάζει στους ουρανούς! Το ρεπορτάζ που πιάνει μια ολόκληρη σελίδα, στον πρόλογο του αναφέρει τα λόγια του αρχιτέκτονα, Γιόργου Ευσταθίου, ο οποίος δηλώνει Τριπολιτσιώτης! Λέει, λοιπόν, στον πρόλογο «Η θέα από την κορυφή ήταν εκθαμβωτική. Τα συναισθήματα δεν μπορούν να περιγραφούν, αλλά ήταν σίγουρα το επιστέγασμα μιας πολύ δύσκολης προσπάθειας. Έπειτα από τόσα χρόνια δου-

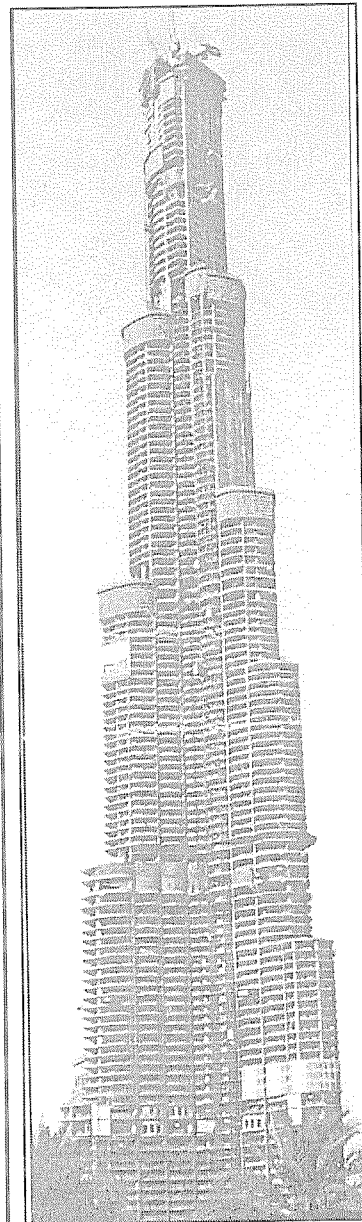
μ' ένα τέτοιο κτίριο... «Για μένα σημασία έχει πάντα η κουλτούρα και ο χαρακτήρας σε μια πόλη. Δε θα ήθελα η Αθήνα να μετατρέπεται σε Σικάγο ή Ν. Υόρκη» λέει.

Ο πύργος «Μπουρζ Χαλιφά» -πρώτη ονομασία «Μπουρζ Νιουμπάι»- λείωσε στις αρχές του 2010 και τα εγκαίνια του έγιναν στις 4-1-10. Ο Γ. Ευσταθίου, από τις 4 Ιανουαρίου 2010 και μετά, είναι ο πιο ευτυχομένος επιστήμονας του κλάδου του, αφού κατάφερε, μετά από σκληρή και γεμάτη άγχος, δουλειά, να δει τους κόπους του να μετουσιώνονται, «στο ψηλότερο κτίριο του κόσμου»!

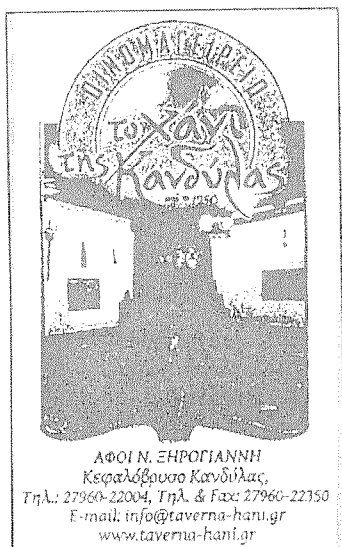
Ο ουρανοξύστης «Μπουρζ Χαλιφά» έχει ύψος 828 μ. και υψώνεται στο κρατίδιο των Αραβικών Εμιράτων... Δεν είναι αστέια... ένα κτίριο «ένα όρθιο χιλιόμετρο»! Τα θεμέλιά του κατεβαίνουν 50 μ. υπό την επιφάνεια της γης και, συνολικά, έχει 160 ορόφους! Από την κορυφή του, όταν οι συνθήκες το επιτρέπουν (καθαρή αιμόσφαιρα χωρίς ισχυρούς ανέμους) βλέπει τον Περισκό Κόλπο, που, σ' ευθεία γραμμή, απέχει 100 χιλ.! Έχει 1100 διαμερίσματα κι επαγγελματικούς χώρους. Το συνολικό εμβαδόν του, ως σύνολο ορόφων, είναι 464.515 τ.μ. και στηρίζεται σε 192 κολόνες ως βάση θεμελίων! Οι πρώτοι όροφοι έχουν δοθεί σε υπερπολυτελές ξενοδοχείο, 160 δωματίων, το οποίο, ξενοδοχείο, σχεδίασε ο Τζιόρτζιο Αρμάνι! Το σύνολο των κατασκευών του κόστισε 1.3 δισεκατομμύρια! Θα μου πεις, τώρα, που, η οικονομία, ακόμη και στο Ντουμπάι «πάει κατά διαόλου» τώρα βρήκαν οι Εμίρηδες να κάνουν αυτό το μεγαθήριο; Κι όμως' κατά το συμπαιρωτή μας, Γ. Ευσταθίου, τα οικονομικά πράγματα... δεν είναι και τόσο δυσοίωνα... Έχω δει αρκετές οικονομικές κρίσεις, οι οποίες εμφανίζονται κάθε 10-12 χρόνια. Πιστεύω, ότι τα πράγματα, σύντομα θα πάνε καλύτερα. Στο Ντουμπάι, γνωρίζω, πως τ' αποθέματα πετρελαίου εξαφανίζονται και πρέπει να επενδύσουν σε άλλες μορφές οικονομίας. Ένα τέτοιο κτίριο θα φέρει ενίσχυση της τουριστικής κίνησης και θα αποτελέσει παγκόσμιο οικονομικό κέντρο συνδέοντας την Ανατολή με τη Δύση».

Τα εγκαίνια ήταν επιβλητικά... με πυροτεχνήματα... Ο ίδιος, λέει, «... ήταν μια πολύ όμορφη γιορτή που δύσκολα θα ξεχάσω. Τα τελευταία χρόνια ήταν μια ιδιαίτερα χαρούμενη περίοδος που μπορώ, να πω, που ινώδη λύση που τε-

(Συνέχεια στη σελ. 10)

λειάς τα είχαμε πια καταφέρει». Ο Γ. Ευσταθίου δηλώνει, όπως είπα, Τριπολιτσιώτης... Ίσως, να μην είναι Τριπολιτσιώτης αλλά, να είναι, από κάποιο χωριό της Αρκαδίας, πλην, όμως, για λόγους καλύτερης ένδειξης, όσον αφορά τον τόπο καταγωγής, να δηλώνει την πρωτεύουσα του νομού... κάτι, που, κάνουμε και στο Στρατό απαντώντας στο Λοχαγό «από πού 'σαι, παιδί μου», «από την Τρίπολη κυρ-Λοχαγέ»... κι ας ήταν ο Μητσόκος από τη Μελοσόπητρα... Όμως, αξίζουν πολλά «μπράβο» στον συμπαιρωτή μας, ο οποίος διαφημίζει το αρκαδικό μυαλό και την αρκαδική ικανότητα στα πέρατα του κόσμου! Ο Γ. Ευσταθίου, οικογενειακώς, μένει στο Σικάγο' κάθε χρόνο, δεν αμελεί να επισκεφτεί την Ελλάδα (άνοιξη, καλοκαίρι) και τον τόπο καταγωγής του... Του αρέσει, η Αθήνα, πλην, όμως, δε θα την ήθελε, όπως δηλώνει

ΑΦΟΙ Ν. ΣΗΡΟΓΙΑΝΝΗ
Κεφαλόβρασο Κανδυλιές,
Τηλ.: 27960-22004, Τηλ. & Fax: 27960-22350
E-mail: info@taverna-hani.gr
www.taverna-hani.gr

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Ο Φώτιος Αντ. Βαρδουγιώτης και η σύζυγός του Παναγιώτα το γένος Γεωργ. Προκόπου απόκτησαν το δεύτερο παιδί τους - κορίτσι τον Ιανουάριο 2010.

- Ο Χαράλαμπος Γ. Ζιαζιάς και η σύζυγός του Αικατερίνη το γένος Δημ. Αγριοστάθη απόκτησαν διδυμά αγόρια την 15-12-2009.

- Ο Γεώργιος Μιχ. Τζιωτάκης και η σύζυγός του Φωτεινή το γένος Μιχαήλ Γκάνα απόκτησαν το πρώτο παιδί τους - αγόρι, την 2-2-2010.

Ευχόμαστε να ζήσουν τα νεογέννητα.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Ο Χρήστος Χαράλ. Μούργελας και η Μαρία Μπέζα κόρη του Κων/νου και της Αικατερίνης το γένος Μιχ. Μερκούρη έδωσαν αμοιβαία υπόσχεση γάμου την 24-9-2009.

Ευχόμαστε ταχεία τη στέψη.

ΓΑΜΟΙ

Ο Γεώργιος Μουρκοκόστας του Θεοδώρου και της Μαρίας το γένος Παναγ. Μερκούρη και η Ματούλα

Χρυσοστόμου Τσανταρμά παντρεύτηκαν την 26-12-2009 στον ιερό ναό Μεταμορφώσεως του Σωτήρος στη Μεταμόρφωση Αττικής.

Η γαμήλια δεξίωση έγινε στο κτήμα «Le Chevalier» στο Τατόι.

Ευχόμαστε να ζήσουν οι νεογνυμφοί.

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Σε τροχαίο δυστύχημα που συνέβη το μεσημέρι της 6-1-2010 έξω από την Τρίπολη, στη διασταύρωση των οδών που οδηγούν προς Λεβίδι, προς νέα Εθνική οδό και προς Αρτεμίσιο, βρήκαν τραγικό θάνατο ο γιος του συμπατριώτη μας Σπήλιου Ι. Δεληγιάννη, Ιωάννης, ετών 29 και η Βανέσσα Γεραλή, ετών 21.

Το θλιβερό γεγονός εβύθησε σε πένθος τις οικογένειες των νέων παιδιών και τους κατοίκους του χωριού μας, του Ζευγολαπίου Κορινθίας, όπου διαμένει η οικογένεια του Γιάννη, και του Λεχαιού, απ' όπου ήταν η Βανέσσα.

Οι κηδείες τους έγιναν την επομένη, στο Ζευγολατίο και το

«Τα Κανδυλιώτικα»

Λέχαιο αντιστοίχως, με τη συμμετοχή πλήθους κόσμου και πολλών Κανδυλιωτών.

- Πέθανε και εκδηύτη στην Κανδύλα την 25-1-2010 η Φώτω χήρα Αθανασίου Γιαννιά, το γένος Δημ. Δεληγιάννη, ετών 84.

- Πέθανε την 6-2-2010 στην Τρίπολη και εκδηύτη εκεί την επομένη η Παρασκευή σύζυγος Αλεξάνδρου Παπαμανωλοπούλου, το γένος Κων/νου Καρζή, ετών 53.

- Πέθανε την 8-2-2010 στην Αθήνα και εκδηύτη στην Κανδύλα την 13-2-2010 ο Ιωάννης Παναγ. Καλπακιώτης, ετών 81.

- Πέθανε την 10-2-2010 στην Αθήνα και εκδηύτη την επομένη στα Χουνταλέικα Αργολίδας ο Ιωάννης Κων. Χουντάλας, ετών 82.

- Πέθανε και εκδηύτη στο Ζευγολατίο Κορινθίας την 17-2-2010 η Χρυσάφω χήρα Μιχ. Μανιάτη, το γένος Γ. Καραμπή, ετών 80.

- Πέθανε την 26-2-2010 στην Κανδύλα και εκδηύτη εκεί την επομένη ο Φώτιος Δημ. Δεληγιάννης, ετών 94.

Τους οικείους των εκλιπόντων συλλυπούμεθα εγκαρδίως.

ΤΟ ΚΑΝΤΥΛΑΪΚΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1. «Τραχανάς ο μπακοτσιούλης τσαι τριφτάδα η...».
2. «Μπήτσει το νερό στ'...» - Αριθμητικό (καθαρό).
3. Συνεχόμενα στο αλφάβητο γράμματα (αντιστρ.) - Υπάρχει και νευρική (καθαρό) - Αρχικά τραπέζης χωρίς το πρώτο γράμμα.
4. Εκφράζει μέγεθος.
5. Υπάρχει και τέτοια εξέταση - Προτιμότερος από το γιατρό (αι. ενικού).
6. Κι αυτό αισαλωνότανε - Λέγεται και αδύνατος.
7. «Σκίζω... το δεντρί, βρίσκω νύφη και γαμπρό, πεθερά και πεθερό και στη μέση αντράδερφο» (Καντυλαϊκό αίνιγμα που σημαίνει το καρύδι) - Πλεονέκτημα.
8. Αρχικά ενώσεως αποστράτων - «Σαν το σκυλί στον...» (γεν. εν., αντιστρ.).
9. Ελεύθερο λιμάνι του Μαρόκου στον πορθμό του Γιβραλτάρ (γεν.).
10. Οι μεγαλοκοπέλες κινδύνευαν να μείνουν σ' αυτό - Αιγυπτια θεότης, ανταποκρινόμενη προς τη Δήμητρα των Ελλήνων (αντιστρ.).

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. Έτσι λέγαμε μεγάλα μεταλλικά νομίσματα του νεοσύστατου κράτους μας.
2. Σημαίνει το πλήθος σαρκοφάγων ζώων που υπήρχαν στα βουνά μας ως το 1950.
3. Αρχί... ιλαρότητα - Έτσι ήθελε η μόδα τα σκαρπίνια στα μέσα του περασμένου αιώνα.
4. Γέρνω προς μία κατεύθυνση - Μουσική νότα (αντιστρ.).
5. Ξένη λέξη για το εμβόλιο, χωρίς το πρώτο γράμμα - Ό,τι και το 6 οριζοντίως α'.
6. «Του τα είπε με το... και με το...» - Αθλητικό σωματείο του χωριού μας (αρχικά).
7. Ρωτάει - «... .. το βαρώ κι ό,τι κάνει εγώ το τραω» (Καντυλαϊκό αίνιγμα που σημαίνει την κρισάρα).
8. Στην Κανδύλα το λέμε καλύβι (με άρθρο).
9. Κοντός ήρωας παραμυθιού.
10. Πρόθεση - Αναφορ. αντωνυμία αρσ. (αρχαία) - Αρχικά επιστημονικού συλλόγου (αντιστρ.).

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

(Καταχωρούνται ποσά άνω των 20 ευρώ)

Γεώργιος Φωτόπουλος του Χρήστου	100 Ε	Κορνανιάντης Σπύρος	50 Ε
Προκόπος Ιωάννης του Αθανασίου	20 Ε	Βαρβάρα Οικονομοπούλου	20 Ε
Μαγδαληνή Μούργελα-Βλάχου	20 Ε	Ελένη Οικονομοπούλου του Βασ.	50 Ε
Γεώργιος Σωτηρόπουλος	20 Ε	Παναγιώτης Μπελεσιώτης	
Γεώργιος Προφαντόπουλος	20 Ε	του Γεωργίου	20 Ε
Βασίλειος Μερκούρης του Παν.	50 Ε	Παναγιώτης Χουντάλας του Βασιλείου	30 Ε
Χρήστος Μερκούρης του Παν.	50 Ε	Μιχαήλ Χουντάλας του Βασιλείου	20 Ε
Δήμητρα Μερκούρη του Παν.	50 Ε	Παναγιώτης Δεληγιάννης του Σπήλιου	20 Ε
Αφοί Μερκούρη του Στυλιανού	70 Ε	Σπήλιος Δεληγιάννης του Παναγ.	50 Ε
Αφοί Ξηρογιάννη του Ιωάννη	30 Ε	Ιωάννης Ξένος	20 Ε
Κων/νος Μέμος	30 Ε	Στυλιανή Προκόπου του Δημητρίου	40 Ε
Χρήστος Μούργελας	50 Ε	Ζανιά-Χουντάλα Νίκη	50 Ε
Φίλιππος Δρόσος του Μιχαήλ	30 Ε	Βασίλειος Προκόπος του Γεωργίου	20 Ε
Γεώργιος Καλπακιώτης του Παν.	50 Ε	DINA Εικοσιδέκα	30 \$ Αμερικής
Κων/νος Μερκούρης του Παν.	20 Ε	Ανώνημης εις μνήμην πατρός	
Ανώνημη	50 Ε	και αδελφού	426 Ε
Παρασκευή Γιαννιά του Δημ.	50 Ε	Σοφία Αναγνωσταρά	30 Ε
Καλλιόπη Κυπραίου-Ευσταθίου	20 Ε	Χρήστος Γκούφας	20 Ε
Θεοφάνης Μερκούρης του Παναγ.	30 Ε	Παναγιώτης Ξηρογιάννης	
Θεοφάνης - Χριστίνα - Παναγιώτα		του Γεωργίου	50 Ε
Κατερίνα Οικονομοπούλου	150 Ε	Γεώργιος Φωτόπουλος του Χρήστου	50 Ε
Ιωάννα Μερκούρη εις μνήμη		Θεοφάνης Οικονομοπούλου	
γονέων και συζύγου	40 Ε	του Γεωργίου	20 Ε
Τούλα Σκανδάλη-Αγριοστάθη	20 Ε	Αικατερίνη Κοσμά	50 Ε
Ελευθέριος Μερκούρης του Ηλία	50 Ε	Κων/νος Κοσμάς του Ηλία	50 \$ Αμερικής
Παναγιώτης Ευσταθίου του Χρήστου	20 Ε	Αναστάσιος Κανδαλέπας	
Βαρβάρα Ευσταθίου του Ευσταθίου	20 Ε	του Γεωργίου	40 Ε
Δημήτριος Κουίμελης του Ιωάννη	50 Ε		

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ (ΒΑΝΕΣΑ) Γ. ΓΕΡΑΛΗ ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΠΗΛ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ

Στις 06/01/2010 στη διασταύρωση των οδών από Αθήνα προς Λεβίδι και από Τρίπολη προς Αρτεμίσιο (Κακούρι), λόγω αυτοκινητιστικού δυστυχήματος, άφησαν τη τελευταία πνοή της ζωής τους η Βασιλική (Βανέσα) Γεωργ. Γεραλή από το Λέχαιο Κορινθίας ετών 21 και ο Γιάννης Σπήλ. Δεληγιάννης, εγγονός του Πατρίδα, από την Κανδήλα ετών 28.

Η κηδεία τους έγινε την επομένη στις 07/01/2010 στο Λέχαιο της Βασιλικής και στο Ζευγολατίο του Γιάννη.

Ο ψυχικός σπαραγμός αβάσταχτος,

τα δάκρυα μια βρύση χωρίς σταματημό

ο πόνος ατέλειωτος.

Ο θρήνος και το μοιρολόι να σκεπάζει και ν' ακούγεται όχι μόνο στο Ζευγολατίο, στο Λέχαιο, στην Κανδήλα, σ' ολόκληρη τη Κορινθία αλλά και σε κάθε κομμάτι γης που περπάτησαν αυτά τα αγγελούδια. Και είναι φυσικό τούτα τα συναισθήματα να ραγίζουν καρδιές, γιατί δύο νέα παιδιά φεύγουν από τη ζωή τόσο πρόωρα, τόσο τραγικά.

Δύο παιδιά γεμάτα ζωή, σφρίγγος, αξιοσύνη, με το γέλιο μόνιμα στα χείλη τους με περίσσεια καλοσύνη, αξιοπρέπεια, ευγένεια, σεμνότητα, ήθος, διαχέοντα την αγάπη τους προς όλους. Τα λόγια φτωχά πολύ φτωχά για να περιγράψουν το μεγαλείο της ψυχής των δύο αυτών αγγέλων.

Γι' αυτό και αγαπήθηκαν τόσο δυνατά.

Έφυγαν από τη ζωή δύο μπουμπούκια πριν προλάβουν να ανοίξουν τα πέταλά τους. Έφυγαν από τη ζωή δύο άγγελοι προτού ανοίξουν τα φτερά τους. Δύο λαμπερά αστέρια που το φως τους έλαμψε τόσο δυνατά μα έμελλε να σβήσει έτσι ξαφνικά. Έφυγαν από τη ζωή τα καμάρια και η υπερηφάνεια δύο ευυπόληπτων και καταξιωμένων οικογενειών και άφησαν πίσω το παντοινό πόνο και αστεϊρευτο δάκρυ.

Δύο παιδιά που στο λίγο χρόνο της ζωής τους εδημιούργησαν τόσα πολλά, πτυχία, ξένες γλώσσες, επαγγελματική αποκατάσταση και όλα με τέραια προσπάθεια και πολύ μόχθο, στερούμενα και αυτών των μικροχαρών της ζωής, που απολαμβάνουν οι νέοι, για να αξιοποιήσουν και τούτο το χρόνο για τη μάθηση και δημιουργία.

Πώς να μην ΥΠΟΚΛΙΝΕΣΑΙ στο Γιαννάκι που από 14 ετών δούλευε βοηθός σερβιτόρου για τα όποια έξοδά του, για να μη επιβαρύνει τον πατέρα του, και όταν μπήκε στο Πανεπιστήμιο της Πάτρας και καθ' όλη τη φοίτησή του συνέχιζε να εργάζεται τις νύχτες ως σερβιτόρος και το πρωί να παίρνει το λεωφορείο για το Πανεπιστήμιο στην Πάτρα!!!!

Ε, δεν είναι άδικη η ζωή;

Δεν είναι αλήθεια ότι ο Θεός πήρε κοντά του αυτά τ' αγγελούδια, γιατί ο δικός μας Θεός είναι δίκαιος και φιλεύσπλαχνος, αλλιώς θα ήταν άδικος. Άλλωστε ο Θεός έχει τους δικούς του αγγέλους τους ουράνιους, τα αγγελούδια της γης είναι για τους γονείς, τα αδέρφια, τους συγγενείς, για την κοινωνία που έχει σοβαρό έλλειμμα αξιών και ήθους.

Δυστυχώς για τον τραγικό χαμό των δύο νέων, η ευθύνη βαρύνει αποκλειστικά την κοινωνία μας ξεκινώντας από τη Πολιτεία και τις κατά τόπο αρμόδιες Υπηρεσίες της, από τις Τοπικές αρχές φθάνοντας μέχρι εμάς τους πολίτες.

ΜΑΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΝ η Βασιλική, ο Γιάννης, αλλά και τ' άλλα τα κατά συχνά χρονικά διαστήματα τραγικά θύματα, ότι σήμερα θα ήσαν μαζί μας, αν όλοι οι αρμόδιοι επιτελούσαν έστο και στοιχειωδώς το απλό ήτοι: Αντί του STOP, που έχει τοποθετηθεί στην αναφερομένη διασταύρωση, είχε τοποθετηθεί φωτεινή σήμανση (κόκκινο-πράσινο). Η ένδειξη τούτη διεγείρει πιο έντονα τ' αντανακλαστικά

του οδηγού και μάλιστα από αρκετή απόσταση ανεξάρτητα καιρικών συνθηκών (νύχτα, βροχή, ομίχλη κ.α.) και τον καθιστά περισσότερο προσεκτικό και υπεύθυνο.

Αντίθετα το STOP ελαχιστοποιεί τα άνω, ίσως και πολλές φορές να μας διαφεύγει. Γι' αυτό και το σημείο τούτο έχει μεταβληθεί σε καρμανιόλα με δεκάδες θύματα και το κακό θα συνεχισθεί αν δεν αλλάξει η σήμανση.

Βεβαίως μεγαλύτερη ασφάλεια στην κυκλοφορία θα υπήρχε αν αντί σημάτων κατασκευάζονταν μια γέφυρα, αλλά τούτο αποτελεί πολυτέλεια σ' ένα κράτος που ακούει στο όνομα ψωροκώστανα.

Ας ακούσουμε τη φωνή της Βασιλικής, του Γιάννη, αλλά και όλων των τραγικών θυμάτων και ας σταματήσουμε να θάψουμε την ασφάλτο με αίμα και μάλιστα νέων ανθρώπων.

Ας ευχηθούμε οι αρμόδιοι επιτέλους να αντιληφθούν την ανθρώπινη τραγωδία που εξελίσσεται σε συχνά χρονικά διαστήματα, ώστε να πράξουν το απλό.

Θα πρέπει όμως και εμείς οι πολίτες αυτής της περιφέρειας να ενεργοποιηθούμε και να ασκήσουμε πιέσεις προς Υπηρεσίες και πρόσωπα.

Γι' αυτό η παρούσα ΚΟΙΝΟΠΟΙΕΙΤΑΙ προς τις Αρμόδιες Αρχές μας και αντιληφθούν τη σκληρή πραγματικότητα της τραγωδίας, του θρήνου, του πόνου, ώστε να σταματήσει επιτέλους η ανθρωποθυσία προς την ασφάλτο.

Γιάννης Κωστούρος

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη Γραφ. Κ. Υπουργού Αθήνα

2. κ. Νομάρχης Αρκαδίας Τρίπολης

3. Εισαγγελέα Πρωτοδικών Τρίπολης

4. κ. Δήμαρχο Τρίπολης

5. Αστυνομική Διεύθυνση Τρίπολης Τμήμα Τροχαίας

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ

Ο Πρόεδρος

και τα μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου
εύχονται στους όπου γης Κανδυλιώτες
και φίλους του χωριού μας
ΚΑΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΗ

ΓΙΑ ΤΟ Δ.Σ.
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΠΑΝΟΣ Χ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ
Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΑΘΗΝΑ ΓΙΑΝΝΙΑ-ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Πρόεδρος και το Τοπικό Συμβούλιο
του Δ.Δ. Κανδύλας
εύχονται
σε όλους τους Κανδυλιώτες
ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ - ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ

ΓΙΑ ΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
Ο Πρόεδρος
ΠΑΝΟΣ ΚΑΡΑΜΠΗΣ

Από την Αρκαδία... στον πύργο του Νιουμπάι!

(Συνέχεια από τη σελ. 8)

Λείωσε. Όταν το Μάρτη του 2003 μου έκαναν την πρόταση ν' αναλάβω αυτό το έργο, ενθουσιάστηκα. Εργαστήκαμε επτά χρόνια κι έκανα πολλούς φίλους. Πλέον η Εταιρεία σκέπτεται ν' ανοίξει γραφεία και στο Ντουμπάι... Ο άνεμος ήταν ο μεγαλύτερος αντίπαλος στην κατασκευή του κτιρίου, αφού η ισχύς του, όσο το ύψος ανέβαινε, ήταν όλο και μεγαλύτερη. Υπήρχε κίνδυνος να σημειωθούν σημαντικές φθορές στα υλικά εξαιτίας των ανέμων και για το λόγο αυτό κάναμε πάρα πολλές δοκιμές σε συνθήκες προσομοίωσης, ώστε να είμαστε σίγουροι πως θ' αντέξει την πίεση που δέχεται... Αν φτιάξεις μια γερή βάση μπορείς να φτάσεις στον ουρανό... Ήδη γίνονται νέες συζητήσεις και, εντός των προσεχών ημερών, θα γνωρίζω, πότε θ' αρχίσει η κατασκευή ενός νέου ουρανοξύστη, στη

Σαουδική Αραβία, ύψους 1001 μ.!

Άνετα, ο Γ. Ευσταθίου, μετά το κατόρθωμα-άθλο του, μπορεί ν' αναφωνήσει, αλλά Ιουστινιανός, «νενίκηκας σε Άιφελ, Εμπάιρ Στίιτ Μπίλντινγκ, Δίδυμοι Πύργοι Πετρόνας και Ταϊπέι 101». Ο λόγος εμφανής: Ο Πύργος του Άιφελ έχει ύψος μόνο 324 μ. μ' έτος ανέγερσης το 1889 στο Παρίσι, μετά χρονολογικά, έρχεται ο Εμπάιρ Στίιτ Μπίλντινγκ της Ν. Υόρκης με 448,67 μ. (1931), το 1998 τελειώνουν οι Δίδυμοι Πύργοι Πετρόνας με 452 μ. στην Κουάλα Λουμπουρ της Μαλαισίας και ο Ταϊπέι 101, στην Ταϊβάν παραδίδεται το 2004 με 509,2 μ. ύψος!

Θα χαίρομασταν πολύ, να γνωρίζαμε, αυτόν τον Συμπatriώτη μας όταν, καμιά φορά, αριβάρει στην Τριπολιτσά...

Αναδημοσίευση από την εφημερίδα «ΟΔΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ» φύλλο 188 Φεβρουάριος 2010.

ΝΕΑ ΔΙΑΡΡΗΞΗ ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΜΑΣ

Το Ηγουμενοσυμβούλιο της Ι. Μονής Κανδύλας μας έστειλε για δημοσίευση το παρακάτω κείμενο:

Γνωστοποιήσεις

Γνωστοποιούμε μετά λύπης πολλής κι αναγγέλλουμε ότι την 12-2-2010 βέβηλοι με αντεκκλησιαστικά αισθήμα-

τα, άτομα περιθωρικά με βεβαρημένες καρδιές και συνειδήσεις, Θεομάχοι και Εθνοφθορείς, αναστάτωσαν και πάλι την Κανδύλα.

Ως ξένοι κατακτητές διέρρηξαν τις πόρτες του μοναστηριού της Υπεραγίας Θεοτόκου και απέσπασαν από

την Εικόνα της Παναγίας όλα τα αφιερώματα που είχαν εναποθέσει πάνω στον πόνο τους, ως τάματα στη Χάρη της, πολλοί χριστιανοί. Ξέχασαν ότι τα Μοναστήρια υπήρξαν προπύργια Ελληνισμού και Ορθοδοξίας και κράτησαν ψηλά την τιμή της Πατρίδος.

Λύπη για την κατάντια, κρίμα, Ντροπή. Αποστέλλεται διά δημοσίευση στα «Κανδυλιώτικα» διά γνώσιν των απανταχού Κανδυλιωτών.

Το Ηγουμενοσυμβούλιο
της Ιεράς Μονής
Κοιμήσεως Θεοτόκου
ΚΑΝΔΥΛΑΣ

Η ΚΟΠΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗΣ ΠΙΤΑΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Την 17-1-2010 έγινε στα γραφεία του Συλλόγου μας η κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας.

Την εκδήλωση επίτησαν με την παρουσία τους πολλοί συμπατριώτες και ο Δήμαρχός μας κ. Αθανάσιος Καβουρίνος.

Θα αναφερθώ πολύ σύντομα στις δραστηριότητες του Συλλόγου μας για τον χρόνο που πέρασε.

- Συνεχίσαμε με κόπο και θα συνεχίσουμε την έκδοση των «Κανδυλιώτικων» που είναι το ενημερωτικό μέσο για τα τεκταινόμενα στο χωριό μας.

τους αδελφούς Συλλόγους Αμερικής, Καναδά, Αυστραλίας και φυσικά πάντα με το Τοπικό Συμβούλιο του χωριού μας για ό,τι αφορά το χωριό.

- Το θέμα που πρέπει να μας απασχολήσει πιστεύω -όπως αναφέρω και στα Κανδυλιώτικα- είναι η καινούργια οριοθέτηση των Δήμων διότι αυτό θα μείνει για πάρα πολλά χρόνια και πρέπει πολύ να το προσέξουμε. Θα το συζητήσουμε, τελειώνοντας, εκτενέστερα.

Η πίτα και τα εδέσματα είναι προσφορά της Αρτοποιίας «Εκλεκτόν» του συμπatriώτη Βασίλη Δάλλκου. Τον ευχαριστούμε.

Κλείνοντας ευχαριστώ από καρδιάς όλους εσάς που κάθε χρόνο τιμάτε τον Σύλλογο και εμάς το Δ.Σ. προσώπ με την αξιοθαύμαστη παρουσία σας.

Ευχαριστούμε επίσης την Συμβατική Επιτροπή της εφημερίδας

Ο Δήμαρχος κ. Αθανάσιος Καβουρίνος και ο Πρόεδρος του Συλλόγου κ. Παναγιώτης Ευσταθίου κατά την κοπή της πίτας

Μετά την κοπή της πίτας ακολούθησε συζήτηση για τα θέματα του χωριού μας.

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ Δ.Σ. ΣΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. κ. Παναγιώτης Χ. Ευσταθίου, καλωσορίζοντας τους καλεσμένους, είπε τα εξής:

Αγαπητές συμπatriώτισσες, αγαπητοί συμπatriώτες, φίλες και φίλοι του Συλλόγου, καλημέρα σας. Σήμερα 17-1-10, ο Σύλλογός μας σας καλωσορίζει με αγάπη στην κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας και σας εύχεται υγεία και καλή χρονιά.

Σας ευχαριστώ εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου για την ανταπόκρισή σας στο κάλεσμά μας.

Βέβαια εδώ θα πρέπει να μην ξεχαστούν και οι πολυάριθμοι ξενιτεμένοι μας Κανδυλιώτες, που συμβάλλουν σημαντικά στη στήριξη του Συλλόγου και της Κανδύλας, οικονομικά κυρίως, χωρίς φυσικά να λησμονούνται οι συγχωριανοί που βρίσκονται σε οποιοδήποτε μέρος της Ελλάδος.

Τους ευχαριστούμε όλους.

Τις όποιες προσπάθειές μας θα πρέπει να εκτιμήσουν και οι τοπικοί Άρχοντες, τους οποίους, για το καλό του τόπου μας, ιως θέλουμε δίπλα μας.

Συμπatriώτες στην κοπή της πίτας

Πραγματοποιήσαμε εκδρομή ημερήσια από την Κανδύλα με πούλμαν στην Πύλο ανάκτορο Νέστορα, Μεθώνη, Κορώνη με μεγάλη επιτυχία.

Παρουσιάσαμε στην πλατεία του χωριού μας μουσική βραδιά με το συγκρότημα της κ. Θεοδοσίας Στίγκα. Εδώ, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την Νομαρχία Αρκαδίας για την οικονομική στήριξη της εκδήλωσης.

Κλείσαμε όπως πάντα τις καλοκαιρινές μας εκδηλώσεις με την πεζοπορία Άγιος Ανδρέας - Κομποτή.

Δυστυχώς οι παραπάνω προγραμματισμένες εκδηλώσεις έγιναν υπό την σκιά του άδικου και τραγικού χαμού των συμπatriωτών μας Παναγιώτη και Φωτεινής Στριφτόμπολα, όπως όλοι γνωρίζουμε.

Προγραμματίσαμε τον ετήσιο χορό μας για τις 22-1-10, αλλά ματαιώθηκε λόγω του άλλου τραγικού γεγονότος, του άδικου χαμού του νεαρού Γιάννη Σπύλιου Δεληγιάννη και της Βασιλικής Γ. Γεραλή. Ας είναι η μνήμη τους αιωνία.

Κατασκευάσαμε με το ποσό των 300 ΕΥΡΩ κουπαστί στα σκαλοπάτια των Ταξιαρχών για να στηρίζονται οι εκκλησιαζόμενοι γέροντες και ακόμα με το ποσό των 150 ΕΥΡΩ τοποθετήσαμε δύο μαρμαρινές πλάκες στο Κοινοτικό κτήριο, Δωρεά Χρήστου Παπασπυρίδη, που δυστυχώς δεν είχαν τοποθετηθεί εδώ και πολλά χρόνια.

Τιμήσαμε και τιμούμε αξιόλογους συμπatriώτες. Ενδιαφερόμαστε πάντα για όλα τα πολλά δυστυχώς προβλήματα του χωριού μας. Δώσαμε και δίνουμε το παρόν στις χαρές και τις λύπες των μελών, και όχι μόνο.

Είμαστε σε επαφή με όλους

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΦΟΥΡΝΟΣ ΣΤΗΝ ΚΑΝΔΥΛΑ

Προζυμένιο ψωμί
Παξιμάδια
Βουτήματα
Παραδοσιακά γλυκά

Κανδύλα Αρκαδίας
τηλ. 6977 807440
27960 31 255

«ΤΟ ΨΩΜΙ ΤΗΣ ΚΑΝΔΥΛΑΣ» έτσι ονόμασε το νέο σύγχρονο φούρνο που άνοιξε στο χωριό μας ο αγαπητός συμπatriώτης Κώστας Χαρ. Ζερβογιάννης (γιος του μακαρίτη Λαμπίτσα).

Ο Σύλλογός μας του εύχεται καλορίζικο και καλές δουλειές.

Πάνος Χ. Ευσταθίου
Πρόεδρος Συλλόγου

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1. ΧΛΙΒΑΝΤΕΡΑ. 2. ΑΥΛΑΤΣΙ - ΕΝ. 3. ΛΚ - ΙΣ - ΙΕ.ΙΤ.ΒΑ. 4. ΚΟΤΖΙΑΜΟΥ. 5. ΟΥΡΩΝ - ΠΑΘΟ. 6. ΥΝΙ - ΑΠΑΧΟΣ. 7. ΝΙΖΩ - ΑΤΟΥ. 8. ΕΑΑ. (Ένωσή Αποστράτων Αξιωμακών) - ΑΛΥΣΟΥ. 9. ΤΑΝΚΕΡΗΣ. 10. ΡΑΦΙ - ΙΣΙΣ.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. ΧΑΛΚΟΥΝΕΣ. 2. ΛΥΚΟΥΝΙΑ. 3. Ι(αρότητος) - ΤΡΙΖΑΤΑ. 4. ΒΑΪΖΩ - ΦΑ. 5. (Β)ΑΤΣΙΝΑ - ΥΝΙ. 6. Ν(η) Σίγγμα) - ΠΑ.Ο.Κ. 7. ΤΙ - ΜΓΑΤΣΕΣ. 8. ΤΟ ΑΧΟΥΡΙ. 9. ΡΕΒΟΥΘΟΥΛΗΣ. 10. ΑΝΑ - ΟΣ - Ι.Σ.Α. (Ιατρικός Σύλλογος Αθηνών).